І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. Шевченко

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-3740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 172. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 19-го ВЕРЕСНЯ 1972 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 19, 1972 No. 172. VOL. LXXIX.

КОРОТКІ ВІСТКИ

Понеділок, 18 вересня 1972 р.

ПРЕЗ. НІКСОН ПОДАВ ДО ВІДОМА, що він звернеться до Конгресу з пропозицією збільшити на 400 відсотків субсидіоване федеральним урядом обезпечення від повеней, щоб таким чином заохотити більше власників домів брати участь в такому забезпеченні. Речник Білого Дому заявив у зв'язку з цим, що цьогорічний тропікальний гураґан Аґнес в червні ц. р. спричинив шкоди на понад три більйони долярів, але з цієї суми тільки 5 мільйонів були покриті субсидіованою федеральним урядом програмою обезпечення.

ГЕН. ДЖОН Д. ЛЯВЕЛЛ, обвинувачений у самовільному проведенні бомбардувальних налетів на територію Північного В'єтнаму, заявив під час переслухання в Сенатській комісії для справ збройних сил, що він був критикований своїми зверхниками не за проведення цих налетів, але за те, що вислані летуни не досягнули своїх цілей. Попередньо Лявелл твердив, що на проведення деяких із цих налетів він одержав спеціяльний дозвіл від ген. Крейтона Б. Абрамса й адмірала Томаса Г. Мурера.

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ УРЯД цензури розіслав усім редакціям періодичних видань обіжник із забороною писати й аналізувати події, що привели до встановлення диктаторської влади теперішнього військового режиму у Бразилії в 1968 році. Як відомо, схвалена в 1967 році конституція передбачала наявність сильної екзекутивної влади, але давала також досить широкі повновласті бразилійському Конґресові. Ці повновласті були скасовані актом з 1968 року, який дав необмежену владу мілітарному режимові.

КУБА І ПЕРУ заявили у спеціяльному комунікаті, що вони хочуть „працювати разом для утривалення миру" і водночас із цим „боротися за соціяльну справедливість й об'єднання латино - американської спільноти".

ТРИ ХОРВАТСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ СХОПИЛИ у Швеції пасажирський літак шведської летунської лінії з 79 пасажирами і залогою та загрозили знищити його бомбою, якщо Швеція не звільнить 6-ох хорватів, засуджених за вбивство югославського амбасадора два роки тому. Шведський уряд виконав всі вимоги схоплювачів, включно з заплатою високого викупу. Всіх пасажирів звільнили ще у Швеції, а літак з 4-ма членами залоги, двома стюардесами і 9 хорватами залетів на летовище в Мальмо в Еспанії. Там хорватські схоплювачі і звільнені в'язні надумалися і піддалися еспанській поліції. Їх арештували, а літак з залогою негайно вернувся до Швеції.

ПАПА ПАВЛО VI ВІДВІДАВ в минулу суботу 16 вересня Венецію. Це були перші відвідини Папи у тому місті за 72 роки. Папу вітали оваційно. У своїй промові на площі святого Марка Папа перестерігав проти культурно-моральної декаденції, з виразною алюзією до міжнародних фільмових фестивалів, які відбуваються у Венеції.

ДО СТОЛИЦІ ПІВНІЧНОГО В'ЄТНАМУ ГАНОЮ ПРИБУЛИ 4 так звані противоєнні діячі з Корою Вайс і Дейвідом Деллінджером у проводі, мати одного американського воєнного полоненого й дружина іншого — щоби перейняти від в'єтнамських комуністів і перевезти до Америки трьох полонених. Батько третього полоненого не мав змоги приїхати. Два з тих звільнених американських пілотів виголошували через комуністичне радіо противоєнні промови. Кожний із звільнених американських полонених виголосив коротку промову через радіо. Під кінець тижня звільнені вернуться до ЗСА.

В СССР ЗАСУДИЛИ на в'язницю 10 і 13 років двох студентів, 20 і 22-річного, які в 1970 році схопили були малий пасажирський літак і скерували його до Туреччини. Туреччина видала тих схоплювачів Совєтам. Про їх засудження повідомила „Курортная Правда" в Ялті, — ТАСС ту подію промовчав.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗАКРИТО 14 щоденників і 15 інших періодиків за ве. що вони не були всилі скласти „кавцію" у висоті 47.000 дол. від часопису, яка гарантувала б заплачення накладених на них грошових кар. Всі закриті часописи були опозиційного до уряду напрямку. Таким чином режим позбувся опозиційної преси.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ЗАКИДАЄ совєтським правителям, що вони свідомо затруюють алькоголем громадян СССР, щоб вони не були здатними виявляти свою правдиву думку про режим. В ідеологічному місячнику китайської компартії зокрема атаковано совєтського „нового царя", з виразною алюзією до Леоніда Брежнєва.

У СТОЛИЦІ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ СЕУЛІ ЗАКІНЧИЛАСЬ 16 вересня ц. р. друга сесія конференції Червоних Хрестів північної комуністичної і південної вільної Кореї. Північно - корейські делегати стрінулись з закидами, що вони використовують аполітичний характер конференції для політичних заяв і славословної пропаганди у честь свого комуністичного режиму.

У СТОЛИЦІ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ СЕУЛІ ВІДБУВАЄТЬСЯ тепер друга з черги сесія конференції представників Червоних Хрестів комуністичної Північної та вільної Південної Кореї, щоб уможливити з'єднання десятків тисяч родин, роз'єднаних Корейською війною. Південна Корея хоче зберегти ту конференцію у строго гуманітарному дусі, але корейські комуністи вносять в неї політичний елемент: мовляв, вона має підготовити з'єднання цілої Кореї.

Кіссінджер відбув нову зустріч з в'єтнамськими комуністами у Парижі

Вашингтон. — Асистент президента Р. Ніксона для справ крайової безпеки Генрі Кіссінджер звітував на пресовій конференції в минулу суботу про свою засекречену нараду з в'єтнамськими комуністами у Парижі день раніше. Кіссінджер перебував в минулому тижні три дні у Москві, відбувши подорожі у Бонні нараду з керівними західньонімецькими державними мужами, а в дорозі з Москви інформував про свої розмови у Москві британських державних мужів, після чого зробив те саме у Парижі щодо президента Жоржа Помпіду. Щоб відвинути журналістів, які стежили за ним, Кіссінджер відлетів з летовища під Лондоном окремим американським військовим літаком. Це була його 17-та з черги зустріч з членом Політбюра компартії Північного В'єтнаму Ле Дуком То та головою північно-в'єтнамської делеґації Хуаном Туї. Не вияснивши суті тієї розмови, Кіссінджер не був ані оптимістом, ані песимістом. Він признав, що та нарада була „дещо поважною", але перестеріг проти визначування докладної дати на кінець В'єтнамської війни та попередив, що не виключена ще одна комуністична офензива. Він заявив, що ЗСА не можуть відступити від принципу, що не накинуть Південному В'єтнамові режиму, в якому „одна сторона" взяла б переваги, — натякнувши, що коаліційний уряд, що його хочуть комуністи, властиво й довів би до запанування комуністів.

ЗСА підготовляють космічні експедиції до плянет Юпітера, Сатурна й Венери

Вашингтон. — Крайова адміністрація аеронавтики і космічних дослідів започаткувала опрацьовування проєктів двох космічних експедицій — однієї для досліджень плянет Юпітер і Сатурн і другої для вивчення плянети Венери (Венус). Будуть проведені ці експедиції з допомогою космічних керованих механічно кораблів без людської залоги. Проєкт першого космічного корабля буде готовий в кінцевій цього року. Космічні леґи до названих плянет будуть проведені в 1977 році. Крайова адміністрація аеронавтики і космічних дослідів доручила в серпні цього року фірмі Гюз Ейркрефт енд ТРВ, Інк., сконструювання космічного корабля для облету в орбіті Венери і дослідження атмосфери на цій плянеті. Крім названих двох проєктів згадана адміністрація підготовляє реалізацію проєкту Вікінг з метою десанту на плянеті Марс в 1976 році. Дехто з науковців і керівників НАСА пропонують, щоб цей проєкт відкласти і замість того збудувати космічну літаючу платформу, що нею могла б відбувати свої лети спеціяльна команда для дослідів космічних просторів. Експедиція до плянет Юпітера і Сатурна була запроєктована вже давніше, але відкладена з огляду на зменшення коштів на космічні досліди. Керівництво цього проєкту обраховує, що ця місія коштуватиме між 250 до 300 мільйонів долярів. Буде вона проведена з допомогою 1500-фунтового космічного корабля. В опрацюванню її реалізації цих проєктів бере участь яких 200 науковців.

Відбудеться дев'ята конвенція Американської Полонії

Ню Йорк — Дирекція Конґресу Американської Полонії повідомила про те, що в днях 6-8 жовтня в Детройті відбудеться дев'ята крайова конвенція цієї американсько-польської організації. „Нові Дзєннік" з 15 вересня опублікував звернення А. А. Мазевського, президента Полонії, в якому з'ясовано програму конвенції, а також накреслено завдання польської громади в ЗСА на найближчу мету.

А. А. Мазевський звертає увагу на необхідність максимальної активізації американських поляків в політичному житті ЗСА, зокрема у зв'язку з президентськими виборами президента. Він відзначає, що польська репрезентація в американських урядах на всіх поземах незадовільна і що вину за це несе вся американська польська громада, яка не виявила належної заінтересування. А. А. Мазевський пропонує, щоб найближча конвенція Полонії зайняла в цьому питанні виразне становище.

Ствердивши, що „нашою непохитною ціллю є прагнення до Польщі справді вільної і незалежної", А. А. Мазовський підкреслює, ци вимогою часу є, щоб скріплювати зв'язки з сучасною Польщею, бо це, мовляв, „є найуспішніший спосіб допомогти польському народові" у його змаганні до незалежності. Президент Полонії

Адвоката Володимира Горбового звільнили після 25 років ув'язнення

Торонто. — Місцевий тижневик „Гомін України" подав у ч. 39-ому з 16 вересня ц.р. повідомлення про звільнення д-ра Володимира Горбового такого змісту:

„На початку серпня ц.р. звільнено з совєтських концтаборів д-ра Володимира Горбового. Його стан здоров'я дуже поганий. Він має 73 роки. Д-ра В. Горбового, визначного юриста і політичного діяча, арештовано 7 серпня 1947 р. у Празі і без суду, а лише постановою спеціяльної комісії Міністерства державної безпеки УССР з 6 липня 1949 р. засуджено на 25 років заслання. Перебуваючи в найтяжчих умовах канцлагерів на Сибіру, д-р В. Горбовий втратив здоров'я, будучи черговим прикладом московсько-большевицького насильства над людиною."

Д-р Володимир Горбовий, народжений 1898 року, адвокат з Галичини, відомий із своїх виступів на судових процесах українських націоналістів, членів УВО й ОУН, в 1930-их роках у Польщі, і сам провідний член ОУН, в'язень концтабору в Березі, колишній член Тимчасового Правління під проводом Ярослава Стецька у Львові в 1941-ому році, був заарештований в Чехо-Словаччині 1947 року і депортований до Совєтського Союзу, не зважаючи на його чехословацьке громадянство.

Новий рейд Ізраїлю зустрівся з гострим опором ливанського війська і партизанів

Єрусалим. — Ізраїльські змоторизовані з'єднання включно з танками і підтримувані летунством перевели наприкінці минулого тижня новий наїзд проти південної частини Ливану. Однак вони стрінули несподіваний для них гострий спротив збоку не тільки партизанських відділів, але й реґулярного ливанського війська, внаслідок чого ізраїльці мусіли змінити первісні пляни і вернулися на ізраїльську територію яких 12 годин пізніше, щойно в минулу неділю 17 вересня. За ізраїльськими джерелами — ізраїльці вбили кругло 60 ливанських вояків і партизанів, втративши трьох убитих і шістьох ранених. Ціллю того нового ізраїльського рейду було знищити оселі, де приміщувались палестинські партизанські відділи. Більшість тих партизанів, яких нараховують в Ливані на кругло 300-400, встигли втекти. Шеф ізраїльського штабу ґенерал Давід Елязар заявив, що це була нова пересторога на адресу ливанського уряду, щоб він не давав притулку партизанам-терористам. Ливанський уряд будьм-то зажадав ультимативно від центральної організації палестинських партизанів, Аль Фатах, щоб партизани очистили прикордонні місцевості та не стягали своїми протиізраїльськими діями на Ливан ізраїльський відплат

Танзанія перевела інвазію на Уганду

Найробі, Кенія. — Радіо з Кампалі, столиці східньо-африканської країни Уганди, повідомило, що коло 1.000 вояків переступили кордон з сусідньої Танзанії і захопили кілька прикордонних сіл і містечок. Те військо маршує проти віддаленої на яких 80 миль столиці Уганди Кампалі. Угандські вояки збудували застави на шляхах, що ведуть до Кампалі. У тому місті панує незвичний спокій, але нервова атмосфера огорнула чужинецьку колонію. Угандські вояки вивели з Міжнародного готелю 19 британських і американських часописних кореспондентів і тримають їх у невідомому місці. Існує острах, чи угандські вояки не переведуть різні серед яких 7.000 британців, які живуть в Уганді, і не кинуться на спокійних мешканців тієї країни, азійського роду. Президент Уганди Іді Амін обвинувачує Британію, що вона затіяла ту інвазію з Танзанії. Він видав декрет про видалення з Уганди кругло 60.000 азійців, власників британських пашпортів, назвавши їх паразитами і експлуататорами угандців. Урядові кола в Танзанії заперечують, наче б інвазію до Уганди переводило танзанське військо, але не заперечують самого факту інвазії: мовляв, це „народні вояки" угандці, ворожі диктаторському режимові Іді Аміна, недавнього рядового вояка, який підвищив сам себе до ступня генерала і перевів 25 січня минулого року збройний переворот. Тодішній цивільний президент Мільтон Оботе втік до Танзанії, яка дотепер не визнала режиму Іді Аміна.

пропонує посилення „обміну культурного, господарського і технічного" в загальних рямках американсько - польських відносин. На цьому шляху є труднощі і небезпеки.

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-Р ДЕНИС КВІТКОВСЬКИЙ ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ОДВУ

Д-р Денис Квітковський

Д-р Богдан Шебунчак

Чикаго. (Ст. Куропась) — З кінцем минулого тижня, в суботу і неділю 16 і 17-го вересня, тут у приміщеннях Шератон Чикаго готелі відбувся 31-ий з черги З'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ), у висліді якого д-р Денис Квітковський з Детройту був обраний на голову цієї однієї з найстарших наших організацій, що була створена — як це подано в Енциклопедії Українознавства — в 30-их роках „з ініціятиви полк. Євгена Коновальця на ідеологічних основах УВО і ОУН з метою ширити ідеї українського націоналізму і допомагати в революційній боротьбі на рідних землях". У З'їзді взяло у часть 43 делегати, що репрезентували 26 Відділів ОДВУ та шість делегатур. Проводила З'їздом Президія з дир. Михайлом Мушинським з Детройту, як головою, та мґром Кіцевим з Філядельфії, як секретарем. Програму З'їзду виповнили звіти членів Центральної Управи, яку в дотеперішній каденції очолював д-р Богдан Шебунчак із Романом Шраменком, як секретарем, звіти голів Суспільно-політичної Ради, Організаційного Трибуналу та Контрольної Комісії, схвалення змін статуту, доповідь проф. Петра Стерча, численні привітання, схвалення резолюцій та вибір нової Центральної Управи, до якої, крім д-ра Дениса Квітковського, як голови, між іншим ввійшли: дир. Михайло Мушинський, як секретар, інж. Варивода, як фінансовий секретар та інж. Нагірняк, як організаційний референт. Осідок Центральної Управи ОДВУ тепер буде в Детройті, де живуть новообрані голова і секретар.

Відпоручник президента Ніксона і губернатор стейту взяли участь у бенкеті

У програмі З'їзду був Святочний Бенкет, в якому взяли участь та вітали ОДВУ і зібраних відпоручник президента Ричарда Ніксона і його особистий репрезентант Линч Форд та губернатор стейту Ілліной Ричард Оґілві з дружиною та дочкою. Почесними гостями на бенкеті були також: Владика Ярослав Габро та настоятель катедрального храму Української Православної Церкви о. протопресвітер Федір Білецький, відпоручники ПУН та репрезентанти багатьох центральних і місцевих організацій і установ. Український Народний Союз репрезентували головні радні Тарас Шпікула та інж. Анатолій Дорошенко, який виголосив коротке привітання. В бенкеті, майстром церемонії якого був головний радний УНСоюзу проф. Мирон Куропась, взяло участь 350 осіб.

Рівночасно із З'їздом ОДВУ відбулася Конференція Братніх Організацій: Українського Золотого Хреста, Українського Визвольного Фонду, „Зарева" та Молоді Української Націоналістичної. Подробиці із З'їзду ОДВУ та Конференції Братніх Організацій будуть подані в дальших повідомленнях у „Свободі".

МЕНОР ДЖУНІОР КОЛЕДЖ ВІДЗНАЧИВ СВОЄ 25-РІЧЧЯ ЮВІЛЕЙНИМ БЕНКЕТОМ ТА НОВИМИ НАДІЯМИ НА МАЙБУТНЄ

Дженкінтавн, Па. — Великі і багатобічні дотеперішні досягнення та ще більші надії на майбутнє були головним мотто зустрічі та коротких виступів на Ювілейному Бенкеті Менор Джуніор Коледжу, що відбувся тут у 25-річчя цієї високої школи минулої суботи, 16-го вересня, з участю понад 350 осіб, між ними багатьох представників українських центральних та місцевих установ. Майстром церемонії бенкету, що відбувся у великій залі модерного коледжу, був д-р Ілля Пронник. Після проведення молитви, адміністраційний директор коледжу п. М. Кічула, згадавши коротко історію розвитку Менор Джуніор Коледжу, підніс тост на здоров'я коледжу, його президента Мати Ольги, ЧСВВ, Сестер Василіянок, які ведуть цей коледж, професорського збору та студентів, а принагідно відспівано многолітствіє. Коротку доповідь про цей коледж виголосив його давній приятель та ентузіяст, д-р Роман Максимович, професор біології у Вілляновa університеті. Як 25 років тому Сестри Василіянки починали цей коледж для дівчат, вони мали одне старе приміщення та 11 студенток. Сьогодні Коледж має три нові і найбільш модерні та достосовані до таких цілей будівлі, одну з наймодернійших бібліотек з окремим українським відділом, лябораторії, клюби і 180 студенток, між ними — на превеликий жаль — тільки 16 українок. Це головно тому, що наша громада і наші громадяни

(Закінчення на стор. 5-ій)

ХРИСТИНА ТОВПАШ ОБРАНА НА МІС СОЮЗІВКУ НА 1973 РІК

Союзівка, Кергонксон, (З. С.) — Христина Товпаш, 20-літня студентка медичної технології при університеті Фарлі - Дікінсон в Тінек, Н. Дж., була обрана королевою Союзівки на 1973-ий рік в суботу вечером, 16 вересня, в заключенні сімнадцятого з черги річного контесту за звання Міс Союзівки. Струнка (5 стіп 6 інчів), брунатноволоса і кароока Христина, донька Зиновія і Зеновії Товпашів з Ветерфорд, Конн., була обрана три-членним журі з-поміж десятьох кандидаток, які зголосились до цього контесту, що відбувся тут в рамках Дня Українського Народного Союзу, 16-17 вересня, 1972 року.

„Я безмежно задоволена здобуттям звання Міс Союзівки на 1973-ій рік", заявила Христина Товпаш — „хоч я насправді не сподівалась навіть бути в першій трійці".

Около 2,000 зібраних гостей, серед них багато молоді — товаришів і товаришок знайомих кандидаток — з нетерпеливістю очікували проголошення вислідів контесту, яким проводив майстер церемонії Володимир Гентіш. Дискусії, спекуляції, а то й заклади супроводили ці своєрідні змагання за найбільш популярне звання року серед молодих дівчат. Після одноголосних нарад журі, в складі інж. Михайла Комічака з Пітсбурґу, Ярослава Рубля з Ню Йорку і Андрія Кейбіди з Мейплвуд, Н. Дж., маестро В. Гентіш проголосив, що другою принцесою стала Аня Шупер, 19-літня студентка біології при Вейн Стейт Університеті в Детройті, а першою принцесою була обрана Соня Федик, 20-літня студентка математичних наук при Нюарському Університеті. Аня Шупер, брунатно-волоса активістка СУМА і член популярного танцювального ансамблю Іванни Драґінди-Кульчицької, є донькою Івана і Марії Шуперів з Детройту. Соня Федик, донька Богдана і Марії Федиків з Розел, Н. Дж., є учительокою курсів українознавства в Елізабеті, Н. Дж., членом хору „Боян" в цьому ж місті і членом Ліґи Української Католицької Молоді. Очевидно, що всі вони є членами Українського Народного Союзу, бо це є передумовою участи в контесті.

Корони, букети рожів і шарфи з відповідними написами приняли всі три кралі під оплески розентузіязмованої публіки, від Тані Зозулі, Міс Союзівки на 1972-ий рік, від головного предсідника УНСоюзу Йосипа Лисогора та управителя Союзівки В. Кваса, як рівнож від членів журі та пані Квітки Стецюк, яка рік-річно займається всіма формальностями зв'язаними з контестом.

Вибір Міс Союзівки на 1973-ий рік, що відбувся під чудовим зоряним небом на терасі павільйону „Веселка", попередив концерт-програма, що її виповнив танцювальний ансамбль Петра Марунчака з Монтреалю та вокально -інструментальний ансамбль „Рушничок" з того ж міста південно-східної Канади. В антрактах виступали з монологами майстри церемоній вечора, В. Гентіш та Аня Дидик. Оркестра „Рушничок" яка втішається особливою популярністю серед молоді, грала до танців.

В рамках Дня УНСоюзу, якому сприяла чудова погода, відбулися тенісові змагання в групах 16 чоловіків і 8 сеньйорів, чільних українців цього білого спорту, який кожного року зростає на популярності, притягаючи численних глядачів на оселю УНСоюзу, що диспонує 6-ма тенісовими кортами. Переможцями цього турніру, що його організували інж. Юрій Савчак і ред. Зенон Снилик, були: Юрій Глова, в групі чоловіків, та Богдан Стопницький в групі сеньйорів. Нагороди в групі переможених здобули Юрій Петрикевич (чоловіки) та Ігор Сохан (сеньйори).

Д-Р І. СКАЛЬЧУК ВІДПОВІДАЄ Д-РОВІ М. ДАНИЛЮКОВІ

Головний Уряд Українського Союзу на своїх річних нарадах в травні ц.р. схвалив м.ін. резолюцію, якою — у зв'язку з цьогорічним XI Конґресом Американських Українців — рекомендується представникам цієї установи в Українському Конґресовому Комітеті Америки подбати про покращання структури та відбудовання його проводу. Базуючись на цій резолюції, яка не мала своєї офіційальної інтерпретації і тільки оснує те, що в ній сказано, головний контрольор УНС проф. д-р Михайло Данилюк в шістьох частинах своєї статті: „Шляхом покращання системи УККА", надрукованих у „Свободі" від 8 до 15-го серпня, подав свою інтерпретацію тієї резолюції. В сьогоднішньому числі „Свободи" починаймо друкувати відповідь головного контрольора УНС д-ра Івана Скальчука на статтю головного контрольора УНС проф. д-ра Михайла Данилюка.

ПЛЕНАРНА СЕСІЯ РАДИ СФУЖО

Філядельфія. — Восени 1973 р. відбудеться Світовий Конгрес Українського Жіноцтва, а восени цього року, 24-26 листопада у Філядельфії відбудеться Пленарна Сесія Ради СФУЖО — Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. На Сесії буде обговорений і затверджений новий статут СФУЖО та вирішені ін. справи. З тієї Сесії Ради розпочнеться відзначування 25-ліття з часу створення СФУЖО. Журнал „Наше Життя" в числі з вересня 1972 р. пише про СФУЖО, що „у діяльності СФУЖО нам зір звернений на поневолену Україну, на її змагання за „бути чи не бути". СФУЖО має давні фінансові труднощі,

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issue combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Наші перспективи

Тепер уже кожного дня в листах до редакції є по кілька дописів у зв'язку з недалеким XI Конгресом Американських Українців за започаткованим уже деякий час тому в „Свободі" публічним обговоренням „світел і тіней" нашої центральної репрезентації, Українського Конгресового Комітету Америки. В більшості цих голосів, уже надрукованих чи вже призначених для друку, вражає деяка однобічність: пишеться про систему і структуру УККА, але відносно мало уваги присвячується його головній суті, його цілям і завданням, не кажучи вже про програму їх здійснювання. В цьому відношенні ми таки різнимося дещо від наших американських співгромадян, які у теперішній передвиборчій кампанії головну увагу звертають на те, що і як зроблено та що і як треба робити.

У нас бо, крім основних принципів, що завжди актуальні, та крім структури і осіб, є головно конкретні й актуальні цілі на ближчу і дальшу мету, і власне під кутом тих цілей та їх здійснювання нам треба розглядати і структуру та систему УККА і його діячів. На іншому місці в цьому числі подано вістку про також недалеку конвенцію Американської Полонії. Вже в першому заклику в справі тієї конвенції названо цілий ряд конкретних цілей і завдань, що їх плянується здійснити. Які пляни і яку мету ставить собі на найближчу добу наш УККА? Очевидно, що, крім таких наших власних плянів і завдань, що їх можна визначити на рік чи на каденцію обраного Конгресом проводу, трапляються ще всілякі наглі події, незалежні від нас, на які таким установам, як УККА, треба негайно реагувати, і не тільки займати становище, але й вести відповідну акцію.

Згадати б тільки деякі з тих справ, що очікують і вимагають негайної нашої акції. Справа оборони людських прав у зв'язку з арештами і засудами на Україні інтелектуалістів, підготова нашої участи в святкуваннях 200-річчя Американської Незалежности за чотири роки, справа завершення Центру Українських Студій в Гарварді та безліч інших справ і проблем, як внутрішніх нашої громади, так і зв'язаних з нашими потребами та обов'язками відносно України і Америки аж ніяк не повинні бути тією марк-твейнівською „погодою, про яку всі говорять але ніхто нічого в тій справі не робить". Наш найближчий Конгрес був би куди більший і вартісніший, якби самі ці справи були осередком його уваги та рішень і під їх кутом розглядалась структура й система УККА.

Політичні наслідки терору

Жертви наскоку арабських терористів на ізраїльських спортовців у Мюнхені похоронено, Олімпійські ігрища закінчились. Здавалося б, що можна проголосити той трагічний мюнхенський епізод власне як тільки епізод що записав одну сторінку і, перегорнувши її, перейти до наступної. Здавалося б, що можна було б щонайбільше включити ще до тієї сторінки, вже як епілог, заповіджений німецьким урядом звіт з докладного слідства щодо винуватців повної невдачі визволення ізраїльських спортовців, і включити туди ще відплатну дію ізраїльського летунства, що збомбардувало 10 арабських партизанських баз у Лівані й Сирії, вбивши понад 60 людей. Але на цьому й треба було б, властиво, закінчити цю історію.

Однак, так не є. Психологічні наслідки тієї мюнхенської події глибші, щоб можна було зліквідувати їх міркуваннями холодного розуму. Ці наслідки поважно впливають на політичну ситуацію — на Близькому Сході, в Західній Німеччині і на тому міжнародному форумі, що ним є Об'єднані Нації. Арабські терористи думали своїм наскоком не тільки помститися на ізраїльцях, але й спопуляризувати своїх півтора мільйона палестинських утікачів. І це їм повелося зробити, хоч ще не відомо, чи проблема палестинських утікачів буде скоро й конструктивно полагоджена. Але ті арабські фанатики-десперати, мабуть не припускали, що своєю дією перекреслять надії єгипетського президента Анвара Садата, що після видалення з Єгипту совєтських військовиків можна буде легше привести до арабсько-ізраїльського замирення й привернути окуповані Ізраїлем землі. Американська дипломатія негайно підхопила цей корисний момент. Всі її дії тепер перервані й безнадійні, ані в Ізраїлі, ані в Єгипті годі тепер думати про замирення в атмосфері взаємної люті.

На закриття Олімпійських ігрищ був запрошений також — уперше після останньої світової війни — міністер закордонних справ комуністичної Східної Німеччини. Його приїзд до Мюнхену мав завершитися зустріччю з канцлером Західної Німеччини Віллі Брандтом. Після виступу арабських терористів та візита не відбулася. Східня Німеччина, яка виконує наказ Москви, вичікує, чи загострення відносин на Близькому Сході не доведе до поновного запрошення Єгиптом совєтських військових „дорадників". У такому випадку Москва ще виразніше й рішучіше підтримувала б арабський світ проти Ізраїля, себто, у практиці, боронила б позиції терористів. Раптом значно погіршилися відносини між арабським світом і Західною Німеччиною, яка могла відіграти велику ролю у заспокоєнні на Близькому Сході. Під знаком запиту опинилася торгівля Західньої Німеччини з арабами.

Трагічна мюнхенська історія несподівано вплинула на зворот американської політики на терені Об'єднаних Націй. ЗСА, так би мовити, принципово не користувалися правом „вета" на Раді Безпеки ОН, і тільки єдиний раз разом з Британією, заклали були „вето" проти пропонованої резолюції, яка забороняла торгувати з Родезією, з уваги на її білорасистський режим. 10 вересня ц. р. ЗСА зголосили „вето" проти резолюції Ради Безпеки, яка — зрештою дуже делікатно й посередньо — таврувала Ізраїль за його рейд проти Лівану й Сирії, не згадавши про протиізраїльський арабський терор. Те американське „вето" знайшло голосний і неприязний супроти Америки відгук в арабському світі. Однак, поважні американські коментатори твердять, що йшлося тут не про відірваний факт ливансько-сирійської скарги проти Ізраїля, а загалі про зміну тактики ЗСА в Об'єднаних Націях: не йти на млаві компроміси з Москвою і Пекіном у таких принципових справах, як терор, при чому Америка має на увазі не тільки поширення арабського терору на терен чужих держав, а й про повітряне піратство, яке найбільше вдаряє по Америці. Москва була і є проти будь-яких санкцій супроти держав, які дають притулок схоплювачам літаків, бо тими державами є передусім Куба й Альжир, прибіжище „чорних пантер".

Таким чином арабські терористи у Мюнхені покищо підсилюють несупокій на Близькому Сході і скрізь у світі. Виграли на впливах „яструби" в Тель Авіві і в Каїро. Загострились антагонізми в Об'єднаних Націях. Чи та ситуація виявиться проминальною, чи породить поважні наслідки й на далеку мету — цього не можна передбачити.

М. Семанишин

ДО ЗМІН СТАТУТУ УККА

Екзекутива УККА на своєму засіданні 6 вересня ц. р. прийняла до відома інформацію Статутової комісії, що „поважніших змін у статуті УККА на XI Конгрес не передбачається". Подібна доля зустріла проєктодавців до змін статуту і на попередньому Конгресі. Персональний склад Статутової комісії в обидвох випадках (за малими винятками) майже ідентичний. Насувається питання: Чи теперішній статут такий досконалий, що не потребує змін? Чи Статутова комісія не завдала собі труду, щоб тих 41 сторінку запропонованих змін належно розглянути й передискутувати. Уважаю, що лише одне засідання по упливі 45-денного речення внесення змін потверджує мій здогад.

Як один із проєктодавців змін статуту, користаю з цієї форми вислову як останнього засобу для переведення вже давно потрібних змін у структурі нашої найвищої репрезентаційної установи в ЗСА. Від 1949 р., бувши делегатом на кожний Конгрес УККА, секретарем Політичної Ради в попередній каденції, членом Екзекутиви під теперішню пору, наглядно бачу не лише усі „світла та осяги УККА, а також і його слабі сторони.

Найважливішим органом у системі УККА є його Екзекутива. Вона сходиться часто і переводить у життя всі постанови Конгресу та Ради Директорів. В склад Екзекутиви, поза головою, 5-ма заступниками, скарбником, 2-ма секретарями, правничим дорадником, координатором молодечих організацій, адміністративним директором, головою Шкільної Ради та головою Політичної Ради (разом 14), входять ще 17 вільних членів, тобто разом 31 член. Ясно, що тіло велике, також, що найважливіше 17 вільних членів, поза участю в засіданнях та принагідними репрезентативними поїздками, нічого практичного не виконують.

Треба ствердити, що побудова Екзекутиви творить добрий форум для дискусій, але не для практичної праці. Працю поза кількома членами Екзекутиви із специфічними завданнями виконує адміністративний директор канцелярії. Що пропонуюся взаміну? Замість 17-ти вільних членів вибрати 9 координаторів комісій чи рад: Виховна і Шкільництва, Молодечих і Студентських, Жіночих, Культури і Науки, Професіональних, Комбатантських, Зовнішніх Зв'язків, Фінансово-Господарських та Допомогово - Харитативної.

Координатори комісій чи рад мали б діяти від одного до чотирьох років в залежності від своїх правильностей. Досвід успішної дії координаторів шкільництва та молодечих і студентських організацій (також до певної міри і професіоналістів) повинен бути запорукою пропонованих змін. В дальшому пропонується дібрати до складу членів Екзекутиви чи радше до складу її Президії організаційного референта та референта комісій. Організаційний референт у порозумінні з адміністративним директором виготовляє плян поїздок до Відділів УККА, відбуває окружні наради Відділів та разом з фінансовим референтом відповідає за переведення збірки Народного Фонду. Референт комісій координує працю комісій та рад на форумі Екзекутиви УККА. В цілості Екзекутива зменшилася б з 31 до 23 членів, а що найважливіше була б ділова і кожний її член відповідав би за певний сектор праці.

Другим з черги органом у системі Укка, який потребує реформи, це Політична Рада. Досвід стверджує, що поступове чисельне збільшення з 12-ти до 65-ти членів зворотно пропорційне до її видатности. Пересічна участь від 20 до 25 членів в її засіданнях потверджує її хронічну недугу. Не можна т а к о ж переочувати, що членство УККА творять українські організації та платники Народного Фонду, і тому вони в Політичній Раді повинні бути заступлені.

Пропонується зменшити від кожної центральної організації по одному представникові та 12 представників Відділів УККА. Ясно, що самою аритметикою не поставимо Політичної Ради на підставі досконалости, але вдарі з пропонованими ширшими її завданнями та компетенціями це мало б бути поштовхом у належному напрямі.

Третім з черги органом в системі УККА, доцільність існування якого потребує глибокої застанови, є Крайова Координаційна Рада. Згідно зі статутом по два члени від Управ Відділів засідають разом з Екзекутивою, щоб намітити способи кращого виконання на місцях програми діяльности УККА. В практиці це зводиться до кількох рефератів, які у формі обіжника можна було б розсилати Відділам.

Пропоную цілковито розв'язати Крайову Координаційну Раду. Практика Окружних чи Стейтових Рад оправдала себе в житті, а пропонований організаційний референт в Екзекутиві УККА повинен пов'язати їх у функційне тіло.

Я пропоную також змінити назву УККА. Конгресовий Комітет, на мою думку, це нещасливий добір слів для окреслення чогось, що має ширше та глибше значення. Комітет — це звичайно малий збір осіб для дослідження та пропонування тілові, яке його вибрало, певних специфічних рекомендацій. Дальшим степенем Комітету буде Конференція, а в дальшому — Рада. Конгрес (за Вебстером The act or action of coming together, com. and gradi to go) в країні, де живемо, асоціюємо з найвищим установчим тілом, і тому воно далеко більш престижеве, як Комітет. Кожне слово зосібна має своє належне застосування. Комбінація обидвох, тобто Конгресовий Комітет, у нашому застосуванні виглядає дивоглядом. Для прикладу, в Америці існує American Jewish Committee, є Polish American Congress, але ніхто не носить комбінацію обидвох.

Для прикладу, Рада Директорів, яка у своєму чисельному складі перевищує 100 осіб, є одним з органів Комітету. Тому пропоную замінити назву на Конгрес Американських У к раїнців чи Конгрес Українців в Америці, англійською мовою — Ukrainian American Congress, Inc. Не переконує мене, що ця назва має 32-літню традицію. Репрезентація українців в Америці напевно існуватиме ще багато десятиліть, також і тоді, як настане Самостійна Українська Держава. Краще замінити назву тепер, як не хочемо, щоб наші діти та внуки за нас червоніли або щоб ця назва не стала тезою дипломованих праць як нелогічний унікат XX століття.

Розмір статті не дозволяє розвинути інших дрібніших пропонованих змін. Їх можна передискутувати на спільному засіданні всіх проєктодавців та Статутової комісії. Пропоновану зустріч Статутова комісія чомусь відкинула. Ще не запізно таку зустріч скликати, щоб заощадити непотрібну витрату часу на самому Конгресі.

Іван Кедрин

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ ЖУРНАЛІСТІВ

Переживаємо трудні часи. В Україні безжалісний русифікаторський похід, який в реакції породжує рух спротиву окремих інтелектуалістів, здавлюваний репресіями. В Америці й інших вільних країнах поселення українців щораз грізніша проблема асиміляції до чужомовного довкілля. І знову же паралельний процес — посилення активізації української студентської молоді. Які завдання української преси в цій ситуації?!

Коли Управи обох Спілок Українських Журналістів — Америки і Канади — одноголосно і майже без дискусії рішили перевести раннє восени новий, уже третій з черги З'їзд СУЖА і СУЖ Канади, то це сталося тому, що стан української вільної преси й відносини у світі українських журналістів такі сумні, що просто інстинктово всі відчувають потребу обговорити їх та призадуматись над можливостями їхньої направи у ширшому зорганізованому гурті.

На першому місці стоїть, мабуть таки, розбіжність між теорією і практикою журналістичної етики. Коли вже на першому З'їзді Українських Журналістів 31 жовтня 1965 року у 10-ій точці його Деклярації доручено Управам обох Спілок „створити окрему Кодифікаційну комісію, яка опрацювала б кодекс етики українського журналіста, спертий на принципах і засадах журналістичних і пресових кодексів цих країн та на найкращих традиціях вільної української преси", і коли у виконанні тієї рекомендації прийнято на Другому З'їзді 6 листопада 1966 року у Торонто Кодекс етики української журналістики, то все українське громадянство й уся українська преса прийняли ту постанову, як велику і найбільшої похвали гідну подію.

У світі української преси повіяло здоровішим духом, припинилась, чи бодай злагіднішала полеміка, колеги редактори неначе усвідомили свою більшу відповідальність за все, що друкується в їхніх часописах, і цей поважніший підхід мав благодатний вплив на всю атмосферу в громаді. Але п'ять років пізніше відносини змінилися. Множились яскраві й жалюгідні випадки користування одними газетами й редакторами працею колег з інших газет без їхнього відома й згоди, — були ще сумніші випадки, що передруковувано статті й репортажі із скресленням навіть ініціялів їхніх авторів, — щораз частіше бувало, що на адресу окремих громадян і установ падають образливі чи несправедливі для них закиди без попереднього перевірення сплітків, — відмовлювано покривдженим оприлюднити спростування. На тлі таких жалюгідних випадків якось затирається почуття журналістичного професіоналізму і професіональної солідарности. Терпить на цьому і преса і журналістичний стан.

Ще сумне явище, що затрачується почуття духового зв'язку між членами тієї самої професії, того самого стану. Коли кожний із нас погодиться, що преса є не тільки віддзеркаленням течій і настроїв в громадянстві, але й їхнім творцем і що преса не повинна тягнутись у хвості громадських течій, а давати поштовх до них своїми конструктивними ідеями, то трудно виконувати ролю такого конструктивного чинника, коли колеги редактори й окремі журналісти дають поганий приклад нехтування кодексу етики, що його самі вони схвалили. Годі зодягатись у тогу громадських Катонів, коли газети і їх редактори затрачують в очах громади свій авторитет. І нема форуму, на якому можна б про ці речі говорити із крапками над „і", без хвилення будь-кого образити, але з уважанням дійсного стану. Нема форуму, де наші колеги могли б зустрічатися, вирівнювати розбіжності своїх думок, висловлювати свої жалі одних до одних і скріплювати той духовий зв'язок, що його становить спільна національно - державна ідея та спільна приналежність до одної журналістичної професії.

Друга н а й актуальніша справа української вільної преси — журналістичний доріст. Дехто оцінює цю

(Закінчення на стор. 5-ій)

„ГОРОДЕНКА"

(2)

Тяжко було жити в місті, і хто тільки міг старався вирватися з нього. Мій батько мав поле в селі Семаківцях і там проживало чимало моїх свояків. Після першої акції ми виїхали до батька. На виїзд треба було одержати спеціяльний дозвіл. Пригадую, що наші приятелі, що служили за кучера у німецького коменданта, приходили складати нам гратуляції з тієї причини, що ми одержали дозвіл.

Як тільки виїхали ми з Городенки, там відбулася друга акція. Це було на Великдень. Ми побоювалися, що і на селі будуть нас шукати, а тому повтікали в поле і пересиділи там цілий тиждень.

Повернувшись до села, ми побачили біля кожної жидівської хати поліцая, які передавали наказ, що всі жиди мають виїхати до Городенки. Але німецькі керівники у д е ржавлених фільварків, так званих „лігеншафтів" мали право прийняти на сезонові роботи жидів, і вони старалися за всяку ціну дістатися на таку роботу. В результаті там, де потрібно було, наприклад, сто робітників, працювало — 500.

Праця була тяжка, і селяни придивлялися, як незвичні до такої праці жиди заливалися потом. Та тут ми мали трохи щастя. Нам приділили легшу роботу, але про їжу ми мусіли старатися самі. Це не була легка справа, бо в тому році панував загальний голод, і селяни самі не мали що їсти.

Я народилася в Семаківцях і думала, що мені не тяжко буде роздобути харчі. Тож виходила вечорами на село, але ніхто не хотів відчиняти двері.

З тяжкою бідою ми діждалися нового врожаю. Дідич Левчук дозволив нам збирати колоски, що лишилися на полі після жнив. Ті колоски ми сушили і теребили, а зерно мололи на жорнах і варили кулешу. Це була наша єдина пожива.

Казали, що хто має посвідку „ніцліхер юде", той дістане працю. Мій чоловік пішов до Городенки, щоб там від Мербавма, який працював в Юденраті, одержати таку посвідку. Але по дорозі зловили його поліцаї і тяжко побили. Він вернувся додому хворий, і ми переховували його два тижні в полі. За нього ходив орати наш 14-літній син.

Так пережили ми літо. Восени мали вертатись до Городенки, але там не мали де жити, бо там вже майже нікого. Частина моїх свояків працювала при будові мосту на Дністрі, а інші розбіглися по лісах. А моїх двох синів забрали гестапівці з роботи біля мосту і вивезли до Львова до Янівського табору.

Коли ми повернулись до міста, то попали якраз у чергову акцію. Всіх жидів зігнали, щоб вивезти до Коломиї. Зловили й мене, але якось мені пощастило скочити з воза і втекти.

Ми пробралися з міста одинцем, і так зібралися знову там, де вже раз перебували — в Семаковецькому лісі.

Головний інженер, що керував роботою при будові мосту, одержав наказ переселити всіх жидів до городенського двора, де чекали вже гестапівці. Але він не послухав наказу, і гестапівці прибули над Дністер, забрали 200 жидів і вивезли їх до Львова. По дорозі половина їх повискакувала з вагонів і втекла. Між ними втік син мого брата і прийшов до нас у ліс. Ми вирішили дістатися за Дністер, бо там ще було спокійно.

Надійшла осінь 1942 року. Після того, що ми пережили, ховаючися в лісі, ми переконалися, що нам неможливо було б залишатися там на зиму. Завдяки Мосьму братові, який в останньому п'ятикох робітників працював при мості, вдалося нам дістатися тим мостом на другий берег Дністра. Вдень ми ховалися, а вночі бічними дорогами та лісами добилися через Устечко до Товстого, де проживала моя замужня сестра Таубер. Вона приділила нам у своїй хаті одну кімнату.

На той тодішні обставини, жили люди в Товстім нормальним життям. Голоду не було, можна було також дістати у селян роботу.

Пізніше обставини змінилися на гірше. Місцеві жиди слухали з недовір'ям наші оповідання про німецькі звірства і вірили, що їх оминє лиха доля, бо, мовляв, їх охоронює б л а г ословення рабина.

Мій швагер торгував збіжжям і мав у Товстім велику хату, біля якої був шпихлір і магазин. Під тим магазином побудували великий бункер, де могло сховатися кількадесят людей.

Почалися протижидівські акції і в Товстому. Німці вже чули, що їм під ногами горить земля, і, тому хотіли чимскоріше позбутися жидів. В містечку зорганізувався Юденрат.

Одного дня, коли мої сини повернулися з праці в лігеншафті, зловили їх люди з Юденрату, і послали з іншими робітниками до табору у Лісовці. Німці довідалися, що біля нашої хати є бункер, але нам удалося завчасу втекти.

Завдяки тому, що наші сини працювали в таборі Лісовець, керівник цього табору дозволив і нам туди перенестися. Хоч рахувалися ми як „непрацездатний елемент", нам доводилося працювати від досвітку до темної ночі.

Тим часом почалася акція і в таборі. За кожним разом, коли заходила небезпека, ми втікали до поблизького лісу. І так перебували ми літо 1943 року.

Взимі поширилась страшна пошесть тифу, жертвою якої впало багато людей. Поліцаї, які пильнували нас при праці, старалися помагати нам. Німці, які керували „л і г еншафтом", були підкуплені і дивилися на нас крізь пальці. А гестапівці тим часом ліквідували жидів у сусідніх містах і селах. Німці не були такі кровожадні, як гестапівці, і тому з-поміж 1,500 жидів, які були в таборах, щонаймен-

(Закінчення на стор. 5-ій)

Д-р Іван Скальчук

ЗА ПОКРАЩАННЯ І ЗМІЦНЕННЯ ДІЇ І СИСТЕМИ УККА

Голос у дискусії

(1)

Вступні заваги

Напередодні XI Конгресу УККА появилися в українській пресі деякі статті, в яких поодинокі автори, не пов'язані з системою УККА, доводили, що в УККА потрібні основні зміни, займались недоліками УККА, приписували УККА багато уявних помилок, зокрема монопартійність і диктат одного середовища, при чому дбайливо промовчували справжні причини своєї неґативної постави до УККА, зокрема причини конфлікту на IX Конгресі УККА та дійсні спонуки творення нових „громадських централь" тощо.

До цього роду статтей слід зарахувати з о к р е м а довгу статтю д-ра М. Данилюка „Шляхом покращання системи УККА", друковану підвалом у „Свободі" від 8 до 15 серпня ц. р.

На вступі до статті д-ра М. Данилюка редакція „Свободи" зазначила, що ця стаття є висловом особистих поглядів автора, а не офіційною інтерпретацією резолюцій Головного Уряду УНС, схвалених на пропозицію Комісії публічних зв'язків у травні. Все таки у читачів „Свободи" і членів УНС може створюватись враження, що стаття д-ра М. Данилюка, насичена неґативізмом і критикою діяльности, системи й структури УККА, хоч і не є офіційною інтерпретацією резолюцій Головного Уряду УНС, може, одначе, є напівофіційною або інтерпретацією поглядів значної частини членів Головного Уряду УНС.

Це й спонукало мене піддати під критичний огляд статтю д-ра М. Данилюка.

Дещо про генезу та завдання УККА

З ініціятиви братських Союзів: Українського Народного Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння", Українського Р о б і т н и ч о г о Союзу та Української Народної Помочі відбувся 24-го травня 1940 р. Перший Конгрес УККА, в якому взяли участь 805 делегатів від 168 громад, репрезентуючи 2.000 українських центральних і місцевих організацій. Ці цифри направду імпозантні й доказують, що передові організації українських поселенців у ЗСА — братські союзи — відчули глибоко задушевні бажання українських поселенців у ЗСА: прийти негайно з допомогою своїм братам в Україні.

„Війна в Европі накладає на українську еміграцію за океаном обов'язок піднести перед світом голос в обороні прав українського народу на власну державу. Ми одні маємо змогу вільно сказати, що український нарід поневолений і що він вимагає для себе того самого права на самовизначення, що признає іншим народам..." — ствердили делегати Першого Конгресу УККА.

Предсідник СУК „Провидіння" о. Володимир Лотович у своїй промові до Конгресу говорив: „У хвилині, коли знову важиться в Европі доля народів, підіймаємо тут, на американській землі, голос в обороні наших рідних братів і сестер, що там, на українських землях, караються у тяжкій неволі. Сьогодні ми будемо радити над тим, яку нам звідси дати допомогу визвольній боротьбі українського н а р о д у".

Уже тільки ці дві цитати вказують виразно на те, з якою метою братські організації у ЗСА піднялись організувати УККА та які завдання ставили йому в основу. Може ці дві цитати й допоможуть д-рові М. Данилюкові віднайти копію „загубленого оригіналу", яку він без успіху шукав у своїй предовгій статті.

Отож, одне із основних завдань УККА — діяти як репрезентативна централя української спільноти в ЗСА. Звичайно, що репрезентативну діяльність можна розглядати під двома аспектами. Один аспект — це репрезентація-заступництво українців у ЗСА в обороні прав поневоленого українського народу, в обороні переслідуваних в Україні та в допомозі визвольній справі українського народу. Другий аспект дії УККА — це репрезентація у к р а ї нської спільноти в ЗСА перед урядовими державними чинниками, коли йдеться про наші культурні, соціяльні та етнічні справедливі вимоги. У сучасних обставинах допомога українській визвольній справі та нашому народові має не тільки моральний, але й політичний характер. Протести та демонстрації проти московського окупанта України мають на цілі не тільки обороняти права українського народу, але також а к т у алізувати справу визвольних змагань перед вільним світом, освідомлювати вільний світ про колоніяльний стан України та здобувати у вільному світі прихильників і друзів для наших визвольних змагань. Протести й демонстрації, — це не виключний і єдиний засіб діяльности УККА. Не меншу ролю виконують тут англомовні видання, періодичні журнали, меморіяли Урядові ЗСА, меморандуми Об'єднаним Націям, дипломатам і державним мужам народів вільного світу про тотальну загрозу вільному світові від московського імперіялістичного комунізму. Це, безумовно, було основним завданням праці УККА в минулому, і воно залишиться основним і на найближче майбутнє.

(Далі буде).

З Ювілейної Пластової Зустрічі

У таборі членів Пластприяту

Пластприят відограє чимраз більшу ролю в житті Пласту, бо його члени, молоді батьки, достарчають йому нових членів - новаків і новачок, дбають про матеріяльну базу Пласту, і в потребі виконують обов'язки виховників, зв'язкових і опікунів.

Тому вперше в історії Пласту зорганізовано на Ювілейній Пластовій Зустрічі на Вовчій Тропі табір для членів Пластприяту, батьків пласт. молоді й гостей, що начислював 65 осіб. У програмі ювіл. зустрічі заплянувано низку доповідей для батьків пласт. молоді, щоб обмінятися досвідом і шукати розв'язок проблем, що їх відчувають усі пласт. станиці, курені й гуртки, як теж і Відділи Пластприяту.

22 серпня командант табору Пластприяту, інж. Ст. Берегулька з Бостону, відкрив перші сходини батьків і гостей, вітаючи приявних. Інж. Р. Баранський з Ню Йорку, член проводу ЮМПЗ, референт гостей, діловод Пластприяту в ЗСА, привітав інж. І. Березовського з Торонта, представника Пластприяту при Гол. Пласт. Булаві, що виголосив доповідь: „Праця Пластприяту тепер і на майбутнє".

Доповідач підкреслив потребу зв'язків Відділів Пластприяту в цілому світі та з пласт. пресою. Куток Пластприяту вів ред. Ол. Луцький у „Пласт. шляху". Треба підібрати відповідних людей по станицях, щоб збирали матеріяли й висилали їх до наших редакцій, зокрема — до пласт. преси. КПС у ЗСА видала інф. брошуру про Пласт, але треба видати ще й про Пластприят. Від КУПО 1970 р. Пластприят став інтеґральною частиною Пласту, одначе це — ще не всім відоме. Головні проблеми Пластприяту під сучасну пору: 1. брак зрозуміння його ідеї та методики, 2. журба за майбутнє Пласту, бо придбані головно заходами Пластприяту домівки й оселі не буде ким залюднити, якщо не буде збірної й наполегливої громадської акції в тому напрямі, 3. брак виховників. Тому Пластприят повинен і мусить брати більш активну й відповідальну участь у пласт. житті, а не тільки допоміжну. Батьки пласт. молоді та члени Пластприяту повинні знати, що діється в кожному гуртку, курені чи станиці. Батьки можуть найбільше причинитися до зацікавлення Пластом у родині, громаді, парохії, зокрема — серед молоді, та в потребі — доповнювати кадри виховників, опікунів і зв'язкових. Без активної співпраці батьків і взагалі Пластприяту — дальше існування Пласту буде поважно загрожене.

В оживленій дискусії промовляли всі, доказуючи цим велике зацікавлення й журбу майбутнім Пласту. Поружено головні проблеми сучасного Пласту. Стверджено, що де батьки й сеньйори співпрацюють з гуртками, там праця краще розвивається. Сеньйори повинні бути не тільки опікунами, але вразі потреби й виховниками в новацтві. У юнацтві виховники повинні бути старші пластуни (-нки) або навіть і старші, талановиті юнаки (-чки), бо вони скоріше знайдуть спільну мову з юнацтвом. Треба оминати все, що противиться пласт. ідеології та пласт. законам. Алькоголізм, курення й наркоманію не можна дозволити в ніякому разі. Виховники повинні любити дітей і вміти підійти до них по-сучасному, що не так легко сеньйорам, вихованим серед зовсім інших обставин. Брак добрих виховників дається відчувати з кожним роком чимраз болючіше і, де їх немає, там занепадає Пласт.

Трудно встановляти якусь загальну методику праці у Пласті, бо майже в кожній місцевості існують інакші обставини, інакші проблеми, тому треба їх розв'язувати індивідуальним підходом до даних проблем чи осіб. Праця у Пласті вимагає дуже багато особистої культури, такту, посвяти, толеранції, вирозуміння, взаємної пошани, терпеливости, збірної співпраці. Всяке „фірерство", амбіціонерство, антигромадська настанова, незгідливість ведуть до непорозумінь, резиґнацій і відходу від праці нераз вартісних одиниць. Виховників треба вишукувати між молодими батьками, що покінчили педагогічні студії та працюють у шкільництві, бо це фахові сили, що вміють підійти до сучасної молоді. Треба видіти „Посібник для батьків", бо великий відсоток батьків мало знає про Пласт. Існує потреба видати Інф. Листок Пластприяту для зв'язку з його Відділами в цілому світі, для обміну досвідом і практикою. Тож потрібні окремі сторінки чи „кутики" Пластприяту у всіх пласт. виданнях, „голоси батьків", чи листи батьків. Пластприят достачає новаків (-чок), нових членів Пласту, що необхідне для дальшого існування Пласту. Здібним дітям незаможних батьків чи сиротам треба допомогти виїхати до таборів, на вишкільні курси, до Канади, бо з них можуть вирости добрі виховники. Стверджено малий спадок припливу новацтва, що можна й треба направити наполегливою співпрацею всіх чинників: родини, церкви, школи, всіх наших організацій і людей доброї волі, що їм на серці лежить наше майбутнє.

Вкінці відповідав на запити інж. І. Березовський, вияснюючи різні справи. Молоді треба дати можливість самовиявитися, одначе треба нею опікуватися, щоб не зійшла на манівці. Особливо треба звертати увагу на молодь у критичному віці, 15-16 років, коли вона формує світогляд. Те, що нас всіх болить — треба вияснювати та шукати за прийнятливою для всіх розв'язкою. Багато злого діється із-за незнання й невироблення. Напр. деякі станиці „не визнають" Пластприяту! Треба посилати матеріяли про нашу працю і проблеми до пласт. і загальної преси. Ми повинні підтримувати пласт. пресу, бо її велике заборгування — це поважна загроза для її дальшого існування. Члени Пластприяту, передусім молоді батьки, це великий потенціял, резервуар кадрів виховників, що їхній брак так відчуваємо.

Командант табору Пластприяту, інж. Ст. Берегулька, дякуючи доповідачеві та всім приявним, закінчив ці перші сходини, що причинилися багато до поставлення, обговорення та вияснення багатьох актуальних проблем.

І. Дурбак

Конґресмен Шміц обвинувачує уряд в приховуванні правди про атентат на Воллеса

Вашинґтон. — Конґресмен Джон Шміц із Каліфорнії, кандидат Американської партії на Президента ЗСА, виступив з обвинуваченням федерального Уряду в тому, що він приховує правду про атентат на губернатора Алябами Джорджа Воллеса. Конґресмен Д. Шміц каже, що замах на вбивство президентського кандидата губ. Воллеса був справою комуністичної конспірації, яку замовчує офіційний Вашинґтон. Свої висновки він базує на статті в журналі „Американська опінія", що його видає Товариство Джона Бирча. У тому журналі сказано, що замаховець Артур Бремер дістав інструкції та вишкіл у стрілянні від представників „руху за мир" у Мілвокі. Конґресмен Джон Шміц висловив теж думку, що така ж сама, себто комуністична, конспірація мала місце і в інших трагічних випадках, коли загинули президент Джон Кеннеді, сенатор Роберт Кеннеді та священик Мартін Лютер Кінґ, один із чільних неґритянських провідників. Поліція у Мілвокі не подає в цій справі жадних інформацій.

Матура в Школі Українознавства при українському православному соборі св. князя Володимира в Чикаґо

АБСОЛЬВЕНТИ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ УКРАЇНОЗНАВСТВА
УКР. ПРАВОСЛ. КАТЕДР. СОБОРУ СВ. КН. ВОЛОДИМИРА
В ЧІКАҐО
1968 1972

3 і 10 червня ц. р. відбулися матуральні іспити, писемний і усний, в школі українознавства при українському православному катедральному Соборі св. князя Володимира в Чикаґо. Із великою шкодою для української молоді і нашої спільноти є те, що майже в кожній українознавчій школі тільки одна третина тих учнів, що вписуються до першої кляси, залишається в 11-ій клясі, щоб приступити до кінцевого - матурального іспиту з українознавства. Це відноситься і до цієї школи, бо до іспиту явилося тільки 6 кандидатів. У матуральній клясі викладачем української мови і літератури був Іван Лукашевич, а історію, географію і природу України викладав Юрій Коломиєць. Приємно відзначити, що кандидати були дуже добре підготовані до іспиту, відповідали певно, стисло і відносно доброю українською мовою.

Матуру з дуже гарним успіхом здали: Борис Бережан, Ліліянна Ванжула, Ольга Луппо, Богдан Мацюх з відзначенням, Володимир Павленко і Павло Цимбалістий.

До складу іспитової комісії входили: проф. д-р Юрій Мачук — предсідник комісії, директор школи о. протопресвітер Ф. Білецький — заступник предсідника, професор Василь Іващук — управитель школи, проф. Іван Лукашевич і викладач інж. Юрій Коломиєць — екзаменатори.

Святочне прийняття для матурантів, їхніх батьків і представників організацій відбулося під час шкільного свята, закінчення шкільного року, 17 червня. Кожний матурант одержав матуральний диплом, таблю, від місцевої американської Шкільної Ради, за підписом суперінтендента, свідоцтво закінчення українознавчої школи та біблію від Консисторії.

Відмінник Богдан Мацюх отримав в нагороду від 12 Відділу Українського Золотого Хреста дуже цінну книжку, що її передала Наталія Іванів. Матурантів вітали по черзі всі члени іспитової комісії, голова Батьківського комітету д-р Василь Марчук, культурноосвітній референт парафіяльного уряду Ілля Матулко та п-і Н. Іванів та п. Репета, організатор Українського Народного Союзу, який передав від Союзу 25 долярів на книжкові нагороди для відмінників школи українознавства.

З нагоди закінчення шкільного року Батьківський комітет постарався про прийняття для матурантів і для всіх учнів школи і батьків та гостей, що його приготовила Ірена Федчишин, господарський референт Батьк. комітету, при допомозі кількох матерів. Після святочного сніданку відбулася учнівська мистецька програма, з виступом по черзі кожної кляси, а шкільний учнівський хор виконав пісні, що їх підготовила учителька Ольга Семчишин.

Шкільна імпреза закінчилася словом настоятеля парафії о. протопресв. Федора Білецького до учнів, з побажаннями гарних вакацій та щоб кожний учень після вакацій привів по одному зі своїх товаришів до школи, які ще стоять осторонь школи. Він подякував учителям за жертвенну і успішну працю в школі і батькам та парафіянам за матеріяльну і моральну підтримку обширного шкільного приміщення, яке має окрему кімнату для кожної зайняття кожної кляси. Привітання школи, учнів і учителів складали також усі ті особи, що перше вітали матурантів. Наприкінці від матурантів промовив відмінник Богдан Мацюх, дякуючи батькам своїм, учителям, зокрема учителеві Іванові Лукашевичеві, що допомогли матурантам здобути українознавче знання, обіцяючи в дальшому поширювати його на студіях україністики на Вищих Курсах Українознавства ім. Петра Могили та університетах.

Д-р Юрій Мачук

Попис учнів УМІ в Балтиморі

25-го червня ц. р. у залі Дому Української Молоді, відбувся 18-ий річний попис учнів УМІ Балтиморського Відділу. У пописі взяли участь учні кляси фортепіяну Лідії Шав'як і три скрипаки, колишні учні проф. Ярослава Лабки.

З кляси фортепіяну виступали: Роман Ніщук, Аня Царик, Юрко Корж, Зірка Ніщук, Надя Хай, Анфіса Ковалов, Любомир Блашків, Іван Хай, Роман Коструб'як, Ірена Корж, Ігор Лемішка, учні з років навчання — від підготовчого до першого вищого.

Із скрипаків виступали три брати Вацлавові, Зиновій, Мирон та Юрко. Коли в шк. році 1968-69 прийшлось припинити навчання в клясі скрипки балтиморського Відділу УМІ, з уваги на недугу проф. Я. Лабки, який вів цю клясу, брати Вацлавові, продовжували науку скрипки в іншого вчителя, не зривали зв'язків з УМІ, але рік-річно здавали іспити в цій нашій музичній школі та виступали на пописах її учнів. Всі три брати Вацлавові мають те саме бажання: дістати диплом УМІ із завершенням скрипкових студій.

Половину програми попису виповнили твори українських композиторів, кождий учень пописувався українською мелодією. Були не тільки сольові виступи учнів, але були теж дуети і тріо. Рівень музичної техніки, виступаючих відповідав рокам їхнього навчання. Слухачі сприймали їхні виступи щирим теплом.

Скрипаки справили слухачам несподіванку поза програмою, створивши разом з проф. Я. Лабкою квартет, чим захопили присутніх. Скрипакам акомпаньювали Ігор Лемішка та Іляна Шав'як.

Новиною цьогорічного попису було вручення грамот УМІ тим учням, що навчаються у цій школі вісім і більше літ. Такі грамоти з рук керівника балтиморського Відділу УМІ, Лідії Шав'як, отримали: піяністи Ірена Корж та Ігор Лемішка і скрипак Юрко Вацлавів.

Про те, що балтиморський Відділ УМІ добігає до ювілейного 20-ліття свого існування, згадувала у своєму вступному слові Лідія Шав'як. Знову ж слова проф. Я. Лабки були присвячені високій педагогічній вартості навчальної системи в УМІ.

Для чисельно зібраної публіки, яку творили не тільки батьки, родичі і знайомі учнів, але теж прихильники УМІ, останній попис був небуденно милою культурною розвагою.

Вдячні учні обдарували своїх вчителів китицями червоних троянд. Після попису Батьківський гурток при УМІ гостив зібраних.

Богдан М-ський

20-ліття існування Осередку СУМА ім. В. Біласа в Бостоні

Бостонська українська громада 5 і 6 серпня ц. р. святкувала 20-літній Ювілей Осередку СУМА.

Святкування розпочалось в суботу 5 серпня 1972 р. у залі Амерікен Ліджен Гол у Вест Роксбури, Месс. ювілейним бенкетом і балем з участю оркестри „Дніпро" під керівництвом п. Строцького з Нюарку. На бенкеті учасниками були: батьки сумівської молоді, членство СУМА, гості та представники установ і організацій.

Ювілейний бенкет відкрив і привітав присутніх голова Осередку СУМА Степан Сологуб, передавши ведення програми на бенкеті Орестові Щудлюкові, який зчерги попросив о. Степана Чомка відмовити молитву. Орест Щудлюк поодиноко представляв колишніх голов та визначних членів Осередку та представників на бенкеті, яких присутні вітали рясними оплесками.

Під час бенкету усні привіти й побажання з нагоди 20-ліття зложили: о. С. Чомко від УКПарафії, Т. Мельник від Осередку Гардфорд, інж. Конрад Гусак від Відділу УККА, інж. Станіслав Берегулька від Пластприяту та Комітету за Патріярхальний устрій, Дмитро Николенко від Комітету Катедри Українознавства при Гарварді, Марія Турко від 79-го Відділу СУА та колишній радник міської управи Бостону, прихильник Осередку СУМА і українців Фридерик Лянґоні.

Під час бенкету оркестра приґравала мелодії українських народних пісень. Бенкет закрито молитвою, яку провів о. С. Чомко. Під час перерви на ювілейному бенкеті висвітлено багато знімок з життя Осередку СУМА за останніх 20 років, про що пояснював Орест Щудлюк, збірку знімок зібрав і висвітлював дружинник Осередку Михайло Носаль. Баль закінчено о год. 1-ій по півночі.

Офіційна і мистецька частина ювілейних святкувань:

У неділю 6 серпня о год. 9-ій рано розпочато офіційну частину Службою Божою, яку в намірені української молоді відправив о. С. Чомко в присутності парафіян та уніформованих членів Осередку СУМА зі своїми прапорами. О год. 12-ій вполудне відбулася збірка і апель всіх членів Осередку, де до почесної президії покликано: колишні голови Осередку СУМА, почесні члени Осередку та представники установ чи організацій. Головним промовцем під час офіційної частини був Володимир Голиняк, який з'ясував 20-літню успішну працю Осередку серед української і чужинецької громади у Бостоні.

Булавний Осередку Володимир Ганчар, який провадив офіційну і мистецьку частини відчитав ряд привітів і листів, які наспіли відсусідніх осередків, між ними телеграму від Головної Управи СУМА, осередків Ню Йорку, Гардфорду і Вілемантику.

У мистецькій частині брав участь спортовий гурток Осередку під керівництвом проф. Матея Мелешка, який відограв відбиванкої змагання із старшою збірною дружиною з перемогою сумівців.

Виступ танцювального гуртка під проводом в'єтнамського ветерана, Івана Барицького викликав захоплення. Молода сумівська молодь настільки вишколена в українському танку, що може сміло назовні репрезентувати український мистецький танок.

На площі, на якій відбувались офіційна і мистецька частини, увагу звернула на себе велика 6x8 фітів емблема СУМА, яку старанно виконав фахівець - диригент мандолінової оркестри при Осередку СУМА маестро Микола Калініченко.

Наприкінці відбувся фестин - пікнік, де під звуки грамофонної музики, якою диригував Іван Попик, присутні провели в дружньому товаристві вільний час.

Ювілей 20-ліття існування Осередку СУМА в Бостоні старанно підготовано і відсвятковано, сумівська молодь заховала послух і дисципліну перед своїми зверхниками, за що належна подяка Управі Осередку СУМА.

Офіційна і мистецька частини відбулись на парафіяльній площі парафії Христа Царя при 146 Форест Гілс вул. в Джемейка Плейн, Масс. ЗСА.

І. К.

Вийшов третій том „Словника української мови"

Київ. — Вийшов з друку великий третій том „Словника української мови" АН УССР, у якому охоплено тільки одну літеру „З", але він надрукований на 78 друкарських аркушах. „Літературна Україна" з 5-го вересня писала, що „уже цей факт є яскравим свідченням багатства сучасної української літературної мови". Однак, писав рецензент, „треба сказати, що й він не міг охопити всю мовну практику сучасної української культури. Передусім через те, що матеріяли готувались майже 10 років тому". Автор рецензії наводить декілька слів з живої української мови та з мови творів українських письменників-клясиків, які не ввійшли й до того академічного видання. Хоча мова про багатство й чистоту української мови, „Літературна Україна" подає, як позитивний приклад, як треба писати таке речення: „Прийом передплати продовжено до 1 грудня", але слово „прийом" — це чужий українській мові русизм.

Матеріяли третього тому „Словника української мови" чекали 10 років на їх публікацію.

Вінчання Марії і Юрія Яворських

Марія і Юрій Яворські

І знову в нас радісна подія: повінчалося двоє молодих українців, Марія - Оксана Костів і Юрій - Антон Яворський, в церкві св. Івана Хрестителя у Гантері.

Обидвоє пластуни і закінчили Школу Українознавства, що сплело їх тісно і нерозривно з українською громадою. Цей суто український характер вінчання, що заповідає український характер нової суспільної клітини в рядах родини Юрія і Марії відбувався багатьма символічними моментами цілого й церковного і товариського ритуалу у вінчанні-весіллі молодих Яворських: благословення молодих їхніми батьками іконою по-старому звичаєві, стійка пластунів загону „Червоної Калини" з їхнім бунчуком в церкві, весільна заля прибрана гербами обох куренів, „Спартанок" — молодої і „Червоної Калини" — молодого.

Але, мабуть, найбільше привертали увагу пластові точки, вплетені обома куренями у весільні святкування. „Спартанки" вивели казку про Князенка Жабу, що зустрів свою Княжну — Марійку. (Тут треба згадати, що Юрій Яворський в курені „Червоної Калини" мав псевдо „Жаба" і так його кликали від років його друзі-пластуни). Загін „Червона Калина" у традиційний спосіб приймав Марійку у свій гурт. Вона перетанцьовувала з кожним з „калиняків", стаючись тимсамим одною із них. Гарними пластовими точками проводили ст. пластунка Наталка Чума і ст. пластун Стефко Рудик. Українські рушники і вишивки наголошували характер весільного обряду, прикрашуючи залю. У вишиваних сорочках були також староста весілля, проф. М. Лабунька і його старостина М. Приймак. Не бракувало й традиційного коровая і привітання новоженців хлібом і сіллю — їхніми батьками. До танців грала українська оркестра „Амор" в гостинниці „Ксеня". В церкві і на весільному прийнятті переважала молодь, яка перейнявшись національним духом і перебираючи традицію своєї спільноти, їх продовжуватиме й нестиме в грядучі роки.

А в черговості воно всьо відбувалося так: Гарного сонячного дня, в суботу, 17-го червня, Божого року 1972, прийнявши батьківське благословення, Дарії і Юрія Костівих і Осипи і Ярослава Яворських, коло 4:30 год. по пол., молоді в асисті чотирьох пар дружбів і дружок і довгого походу рідні приятелів, знайомих і гостей подалися до гантерської церкви, яку будував в українському стилі батько молодої. Там молодих звінчав о. Мак, виголосивши слово. Співав хор складений в більшості з членів церковного хору з Нюарку, де виростав Юрій Яворський. Перед церквою молоді приймали побажання від усіх, починаючи від батьків і дідусів.

Весільне прийняття в гостинниці „Ксеня" попереджено напитками і перекусками. В офіційній частині прийняття, з боку молодої вітали новоженців д-р В. Семків і проф. Р. Романишин, а від друзів і знайомих молодого — прем. Ю. Ревай, інж. М. Семанишин і інж. В. Приймак. Від дружбів, дружок і молоді говорив ст. пластун Л. Чировський. Батько молодого, Ярослав Яворський, побажав від батьків молодих всього кращого. Юрій Яворський — щасливий молодий, подякував всім за вшанування і звеличання їхнього родинного свята. Чотири пари дружбів і дружок в такому порядку асистували новоженцям: Л. Чировський і Л. Григорович, О. Яворський і Т. Даниш, О. Ткач і Л. Крумшин, А. Коснтів і О. Сидоряк.

М. Ч.

„Послухайте, діти!"

(Довгограйна платівка, виготовлена в звуково - записній Студії „Муза" 82-им Відділом СУА в Ню Йорку, під маркою ОПДЛМ)

Не будемо повторювати заяложених істин: діти, мовляв, квіти землі, майбутнє нації. Поставимо питання руба: що ми робимо, щоб виховати наших дітей вартісними українськими патріотами? Робимо, звичайно. Ось у нас Пласт, ось у нас СУМ, виходять журнали, книжки . . .

А проте, наші діти невпинно і досить скоро американізуються. Значить, робимо не досить!

Активним жінкам 82-го Відділу Союзу Українок Америки прийшла на думку непогана ідея — награти платівку для дітей молодшого віку, щоб і в галузі розвагової музики діти мали щось своє, українське.

І ось маємо платівку „Послухайте, діти!", яка містить у собі монтаж з віршиків, пісеньок і казочок наших українських письменників і композиторів.

Провадять програму цього, ми б сказали, дитячого концерту популярна дитяча письменниця, пластива сеньйорка та виховниця Леся Храплива і поетеса Діма. Музичний супровід, змонтований і дуже делікатно поданий проф. Е. Чапельською, колискову співає Ізабеля Фоменко, ніжне ліричне сопрано.

Найбільший вклад праці внесла у цю справу невтомна діячка в ділянці виховання дитини. Галина Мірошниченко, керівниця дитячого ансамблю.

Праця з дітьми тяжка і відповідальна. Треба дуже любити дітей і бути добрим психологом, щоб зібрати, зорганізувати і створити цілість з цих маленьких, завче сповнених живим сріблом, людських істот, кожна з яких має свою індивідуальність, свою психологію, свій характер. Очевидно, пані Мірошниченко володіє неабияким організаторським талантом, бо її дитячий хор звучить дружно і, якщо в сольових дитячих виступах не чути дуже голосистих дітей (вони ж бо ще малі!), то в хорі голоси звучать цілком приємно.

Відзначимо з першої сторони платівки маленьку оперу „Листоноша", що її так мило виконують юні „артисти". (Слова К. Перелісної, музика М. Фоменка). Зворушливо звучить пісенька „Маленькі наші ручки", музику для якої опрацював молодий композитор Я. Ласовський на слова М. Підгірянки.

Хотілося б, щоб в першій частині менше говорили дорослі, а більше діти. Треба було б дати більше місця бравурному співові, музиці, дитячому сміхові.

Жвавішою, веселішою є друга сторона платівки. Гарно звучать граціозні мініятюри „Котику - котику" (текст І. Савицької, муз. М. Фоменка), „Бім - бам" (І. Недільського), у виконанні дитячого хору.

Платівка закінчується „Вечірньою молитвою" пера Лесі Храпливої і колисковою В. Барвінського „Ой, ходить сон" у виконанні І. Фоменко. Кольорова обкладинка роботи Н. Мудрик-Мриць.

Ця платівка — цілогодинне перебування української дитини в своєму рідному оточенні, що вже само по собі дуже цінно. А тому треба подякувати не лише виконавцям, але також ініціяторам 82-го Відділу Союзу Українок Америки і порадити всім українським батькам, хто має малих дітей, придбати цю платівку.

Алла Давиденко

Тома Кобзей відійшов у Вічність

У соняшний четвер 17-го серпня ц. р. під вечір у лікарні св. Боніфатія у Вінніпеґу помер Тома Кобзей, по довгій та важкій недузі, постійно зацікавлений українським життям, з безустанним бажанням працювати для свого народу.

Сл. п. Тома Кобзей

Відомий не тільки в Канаді, але й у всій українській спільноті у вільному світі, як патріот-ідеаліст, запеклий поборювач комуністичних запроданців нашого роду, з якими ще в 1935 р. зірвав і яких з того часу безоглядно демаскував (був у проводі компартії Канади і пізнав, як вислуговувалися англійці й жиди-комуністи нашим холусм), бистрий та актуальний журналіст, що співробітничав у всій нашій пресі, автор публікацій „Коротка історія трейд-юнійного руху в Канаді" (1956) та „Робітничий рух і його проблеми" (1960), редактор тижневика для робітників і фармерів „Вперед" (1938-40), звеличник В. Стефаника, якому присвятив студію „Великий різьбар українських селянських душ" (1967) та успішне видання творів якого поставив собі віссю всіх зусиль останніх років, (очолив Комітет Сторіччя Стефаника і зреалізував англійське видання збірки „Кам'яний хрест", Торонто, 1971, 164 сторінки), активний громадський діяч, головно в робітничому секторі, якого Українське Робітниче Об'єднання (УРО) очолював довгі роки та репрезентував, як член Президії й Екзекутиви КУК, один з перших українців, відзначених за свою працю для громади і зокрема для Фундації ім. Т. Шевченка золотою Шевченківською Медаллю, цінний в урядових і міжнародних колах за свою відвагу й виступи оборонець прав працюючих, головний радний і представник Українського Робітничого Союзу та „Народної Волі" на Канаду, постійний меценат політичних і культурних починів громади, врешті літописець цілої доби життя українців Канади, з-під пера якого тільки-що вийшла перша частина прецікавих і документальних спогадів п. з. „На тернистих та хрещатих дорогах" (Скрентон, 1972, друга частина у друку), — таким був і відійшов з-поміж нас сл. п. Тома Кобзей, зразок української людини, в найкращому змислі цієї назви.

Народжений 1895 р. у с. Княже, Снятинщина на Гуцульщині, Тома Кобзей у 1911 р. Прибув 17-річним юнаком до Канади і тут не тільки пройшов усю тверду дорогу українця - піонера, але й від перших днів побуту в новій країні ввійшов у громадську та організаційну працю серед своїх, спершу в молодому ще тоді українському робітничо - фармерському русі, що концентрувався, зокрема в той час, у ТОРФДім і згодом у 19-20-их р. у ТОУК, разом з багатьома повіривши щиро, що в УССР оформилася своя держава. Відважний, активний, добрий промовець і меткий організатор, Т. Кобзей швидко „зробив кар'єру" і не тільки став секретарем Агітпропу, але й увійшов до ЦК та Політичної Ради КП Канади. Тут щойно, разом з іншими (редактор „Українських Щоденних Вістей" Д. Лобай, М. Елендюк, М. Кащак, М. Бречка та інші) добачив усю кошмарність, брехливість та злочинність комуністичної змови та безоглядність Москви в нищенні України із цілою ґрупою однодумців вийшов з проводу КП, мало не зірвавши 11 Конґрес тієї партії в 1935 році, при чому справа цієї сецесії була відбилася аж в Комінтерні та, остаточно, вперше завдала компартії Канади такого удару, від якого вона вже й не очуняла ніколи. „На волі" Т. Кобзей і з його почину однодумці стали паралічувати комуністичні впливи серед українських робітників і фармерів власними засобами виданою пресою (спершу „Вперед", потім „Правда", та зорганізованою ними Українською Робітничою Організацією (УРО), яка стала одніею з найсильніших серед українців Канади і в 1940 р. була одним з п'ятьох творців КУК. З того часу все дальше життя сл. п. Т. Кобзея було тісно зв'язане з організованим українським життям у Канаді, (формально був членом і членом управи Читальні Просвіти у у Вінніпеґу) і йому присвятив він усі свої найкращі сили, почини та мрії, залишившись вірним Великій Справі до останнього віддиху. Ввесь час багато читав і писав, втримуючи зв'язки і помагав чільним українцям у світі, кілька разів, разом з дружиною відвідував земляків у різних країнах. Вже на смертній постелі розділив свою велетенську бібліотеку між Осередок Культури й Освіти та Читальню Просвіти, що не забудуть свого добродія.

Залишив Покійний дружину Олену з Грегорійчуків з с. Видинова У Снятинщині, яка була йому 59 років вірною товаришкою життя, в організаційній праці та всіх громадських і творчих починах свого чоловіка. Саме до із співчуттям і запевненням, що Тому Кобзея вписала разом з нею історія на свої сторінки, звертається думка всієї нашої громади, яка й відпровадила черговою го свого великого діяча в понеділок 21 серпня 1972 з Катедри св. Володимира й Ольги при великій участі українців Вінніпеґу на Цвинтар на Бруксайд.

Похорон сл. п. Томи Кобзея, який перебрала на себе Читальня Просвіти, що в ній довгі роки Покійний був у проводі та очолював П Культ. - Освітну Комісію, відбулися з належною урочистістю. У неділю 20 серпня в залі Читальні відправив над домовиною Т. Кобзея Панахиду о. Р. Кисілевський в асисті хору під батутою Ю. Гнатюка, і працю Покійного з'ясував та від Читальні і громадянства прощав його голова Читальні п. З. Круцько. У понеділок 21 серпня 1972, не зважаючи на будний день, в Катедрі св. Володимира й Ольги, з участю коло 200 осіб і серед них багатьох чільних громадян, о. Р. Кисілевський відправив похоронну службу, після чого Заупокійну Літургію мав о. Прелат д-р В. Кушнір, сказавши проповідь про Покійного, а зокрема про його працю як співосновника та постійного члена Президії й Екзекутиви КУК. Члени управи Читальні Просвіти творили почесну сторожу коло домовини й віднесли її, коли велика валка авт з учасниками похорону прибули на цвинтар Бруксайд, де над домовиною востаннє попрощали Т. Кобзея Культ. - Осв. Комісії д-р Б. Мартинович і від Т-ва Сприяння УНРаді С. Мокрій. Настала зворушлива хвилина, коли д-р Б. Мартинович поклав на труну Покійного грудку землі з далекої України, що їй Т. Кобзей віддав усе своє життя і яку любив безмірно.

Після похорону в Читальні відбулися ще поминки Покійного, на яких промовляли мгр І. Іванчук (Президія КУК), Р. Кайда (УРСоюз), Дм. Ґерман з Флин (фундатор Фундації Т. Шевченка і односельчанин Покійного), пастор Р. Ковалевич (від громадян) і врешті Олена Кобзей, яка крізь сльози дякувала всім, що допомогла їй переносити важкий удар долі. Поминками проводив ред. М. Гнатів. Згідно з бажанням вдови, приявні склали на Фундацію Т. Шевченка більш 900 долярів. Технічно займалася похороном, українська фірма Ю. Завідовського.

А. К.

ЗУСТРІЧ УКРАЇНСЬКИХ ҐРАДУАНТІВ З ГРОМАДЯНСТВОМ В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

Від років місцевий Відділ Союзу Українок Америки, Відд. 47 ім. Лесі Українки плекає гарний звичай зустрічі молодих випускників середніх шкіл і школи українознавства з громадянством. Цьогорічна зустріч відбулася в неділю 18 червня увечері, в приміщенні „Голідей Інн". Під звуки маршової музики, яку відіграла на фортепіяні піяністка і членка Відділу Аня Сорохтей, увійшло на залю 17 дівчат і хлопців. Присутні на залі привітали ґрадуантів гучними оплесками і вони зайняли місця при почесному столі.

Майстер церемонії, Ірина Руснак, відкрила імпрезу й передала слово голові Відділу Іванні Мартинець. Вона звернулася до ґрадуантів, вітаючи їх з їхніми дотеперішніми досягненнями та складаючи бажання на майбутнє. Вона теж представила почесних гостей, а саме: о. монс. М. Бабака — пароха церкви св. Иосафата, о. Василя Осташа — пароха церкви св. Богоявлення, о. прот. Михайла Кудановича — пароха церкви св. Покрови, д-ра Степана Чорнія — директора Школи Українознавства ім. Тараса Шевченка, інж. Любомира Шміґеля — представника мат. ґрадуантів, Оксану Сеник — представницю молодої ґенерації, гостю із Сиракюз та Ірину Руснак — секретарку Окружної Ради на Північний Стейт Ню Йорк, секретарку 47 Відд., члена ділового комітету і майстра церемонії. Опісля привітала представників організацій: голову Окр. Ради Марію Крамарчук, 46 Відд. СУА Павлину Климочко, 18 Відд. Українського Золотого Хреста Ярослава Зелеза, голову, Т-ва „Самопоміч" — голову інж. Мирона Тицького і Михайла Малинівського, Т-ва Української Молоді „Пласт" д-ра Богдана Ґурана і інж. Л. Шміґля як також гостей. Приступлено до бенкету, який розпочав молитвою о. монс. М. Бабак. Після бенкету Ірина Руснак поіменно представляла ґрадуантів та їхніх батьків, інформуючи приявних про випускників. У числі 17-ти ґрадуантів було 12 із середніх шкіл, 7 абсольвентів „Рідної Школи", в тому числі двоє закінчувало дві школи в тому самому році. Із промовами виступали парохи усіх трьох церков, бажаючи молодим випускникам сил і витривалости у дальшій праці і задержання моралі християнина. Дир. Школи Українознавства „Рідна Школа проф. Степан Чорній склав признання матурантам, висловивши побажання й на дальше не занедбувати праці над здобуттям знання про все, що українське. На прощання директор Чорній закликав учнів ніколи не забувати про своє походження та національні зобов'язання супроти поневоленої Батьківщини. Наступила роздача дипломів закінчення „Рідної Школи" семи абсольвентам, яку перевів сам директор.

Представник батьків ґрадуантів, інж. Любомир Шміґель, подякував, вперше черґу 47-му Відділові СУА, що не зважаючи на тяжкі зусилля та працю у підготові, продовжують улаштування таких зустрічей. Молодим ґрадуантам склав побажання, щоб задержали на дальше свою національну ідентичність.

Олег Крамарчук в імені ґрадуантів теж дякував 47-му Відд. СУА та Організаційному комітетові за улаштування так важливої і повної значення для української молоді зустрічі. Сьогоднішня зустріч — це для молодих, почесть, змога увійти в кола української суспільности та виявити перед загалом їхні досягнення на полі науки, особливо у Школі Українознавства. Зокрема подякував батькам за їхні намагання, клопоти й труди, довести їхніх дітей до сьогоднішнього моменту.

Представниця молодої ґенерації, цьогорічна ґрадуантка середньої школи і школи українознавства, Оксана Сеник з Сиракюз, Н. Й. запрошена гостя, своїм зверненням „Слово до Друзів" полонила серця та уми не тільки своїх ровесників, але усіх присутніх. Вона особливо підкреслила важливість знання і уживання рідної мови, а що найголовніше важливість любови до своєї рідної мови. Признання за висловлені глибокі думки молодої доповідачки була буря оплесків. Молитвою закінчено поважну частину імпрези, опісля голова 47-го Відд. Іванна Мартинець закриваючи її, подякувала усім паням за їхню допомогу в улаштуванні цієї зустрічі — зокрема Організаційному комітетові, в склад якого входили пані: Марія Крамарчук, Іванна Мартинець, Анна Капітан, Ірина Шміґель, Ірина Михайлюк, Ірина Руснак, Емма Адамчук — від батьків абсольвентів „Рідної Школи", Павлина Климочко — від батьків усіх ґрадуантів. Комітетові допомагали пані: Ірина Юрків, Анна Єйна, Ольга Ганушевська, Анастазія Смеречинська і Нуся Филип. Особливу подяку звернено до Марії Крамарчук, яка очолювала комітет і вклала багато труду до підготови імпрези, не зважаючи на тодішній стан здоров'я.

Зустріч ґрадуантів з громадянством продовжувалася у пізню ніч, під звуки оркестри „Нічна Мелодія" танцями і традиційною коломийкою.

Ірина Шміґель
Пресова референтка

Зустріч Підгаєчан Сходу Америки

У суботу, 9 вересня, при гарній, теплій і соняшній погоді, відбулася на оселі „Верховина" в Глен Спей чергова зустріч підгаєчан Східніх Стейтів Америки. В зустрічі, яка почалася Богослуженням у місцевій церкві св. Володимира, взяло участь около 100 колишніх мешканців м. Підгаєць та з різних сіл Підгаєцького повіту, тепер замешкалих у ЗСА і Канаді. Службу Божу відслужив о. Антін Кучма, уроджeнець Підгаєць, тепер парох української католицької церкви у Вест Айсліп, Н. Й. Він теж відправив панахиду за душі померлих та полягли у боях за волю України — підгаєчан.

У полудневих годинах відбувся спільний обід для учасників зустрічі та гостей, що його відкрив коротким привітальним словом дир. Ярослав Пастушенко, голова окружного комітету Підгаєчан у Ню Йорку, заступник голови, інж. Аполінарій Осадца, вміло й дотепно проводив гостиною. Під час обіду вітали учасників зустрічі: мґр Михайло Клецор, головний радний СУК „Провидіння" — від Головної Управи „Провидіння" і редакції „Америки". Ред. Василь Верган — від УРСоюзу та редакції „Народної Волі"; інж. Маріян Клюфас — від громади Українського Села в Ґлен Спей; інж. Василь Колодчин від Гол. Ком. Підгаєчан у Детройті, і д-р Осип чан у Дітройті, і д-р Осип Бойко — від земляків - підгаєчан у Торонті, Канада. „Адоптований" підгаєчанин, І. Керницький - Ікер відчитав гуморески. Інж. А. Осадца, спільно з п. Яр. Пастушенком відчитали деякі привіти: від визначних громадян м. Підгаєць, д-ра Олекси і Стефанії Яворських (тепер у Канаді); від батьків Кралі Канади, Іонни Савицької з Кіченер, Онтеріо; від п. Сокольського, голови Комітету Підгаєчан у Торонті та інших.

Програма спільного обіду була започаткована і закінчена молитвою, що її провів о. Антін Кучма.

Після обіду, що пройшов у дружній, веселій, майже родинній атмосфері, відбулась ділова нарада учасників Зустрічі, під час якої д-р Степан Ріпецький, член Головної Управи Братства УСС-ів у Ню Йорку, поділився з присутніми дуже цікавими спогадами про бої наших УСС-ів з царськими військами в рр. 1915 - 1916, що були зведені на Підгаєцькій землі. Інж. Василь Колодчин з Детройту поінформував про плян праці Головного Комітету, про стан фінансів і кошти потрібні для видання Збірника „Підгаєцька Земля"; подав також коротку інформацію про діяльність Комітету Підгаєчан в Англії. Д-р Петро Ґой, голова Редакційної Колеґії Збірника, склав вичерпний звіт про працю колеґії та проаналізував його схему, що складається з 14-ти розділів. Доповнення до цієї схеми подав п. Мирослав Кучма, секретар Редколеґії. Прочитано ще декілька привітів: від п-ні Люби Княгинецької, вдови по о. Я. Княгинецькому, колишньому катехиті Підгаєць, телеграму від о. Христофора Войтила, ЧСВВ з Ню Йорку і лист від проф. Романа Миколаєвича. Зустріч закінчив Яр. Пастушенко подякою всім учасникам і гостям.

Після Зустрічі наш фільмовий продуцент підгаєцького роду, п. Ярослав Кулинич, висвітлював кінофільм про З'їзд Підгаєчан у Торонті, в травні 1971-го року, і, додатково, фільм „Навколо світу" (мандрівка по Арґентині, Уруґваю і Параґваю).

М. К.

Нові пропам'ятні марки Т-ва „Волинь"

Рухливе Т-во „Волинь" у Вінніпеґу, що об'єднує колишніх мешканців Волинської Землі, підтримує періодик - збірник ІДВ „Літопис Волині" та чергою твори сл. п. Митрополита Іларіона, видало чергову серію своїх марок, присвячену видатним волинякам: Згаданому Митрополитові Іларіонові, як посмертне видання в його пам'ять та проф. Агатангелу Кримському з нагоди 100-річчя його народин. Останнє видання відзначує ще й 20-річчя Інституту Дослідів Волині, — заслуженій для Волині і її синів установи у вільному світі.

Марки в пам'ять Митрополита Іларіона має зменшену скульптуру - портрет мистця Л. Молодожанина, що й у цій поменшеній формі зберегла всі риси Покійного та підкреслює творчу руку автора багатьох подібних творів, м. ін. пам'ятників Т. Шевченка у Вашинґтоні та Буенос Айресі. Вона друкована у спеціяліста дрібних друків М. Білика у Вінніпеґу аркушами з чотирьома рядами марок по п'ять у кожному в кольорах - два горішні ряди у срібному і два долішні у фіолетовому. Папір білий та жовтий, марки зубковані й різані.

Такими ж аркушами і з тією самою чергою видані марки в шану проф. А. Кримського, тільки портрет цього відомого нашого сходовознавця взятий з його фотографії і друкований іншими кольорами: два горішні рядки - золото-жовтим, а два долішні темнозеленим. Внизу на аркушику А. Кримського зазначено, що це „Шосте філятелістичне видання" бо Т-во „Волинь" вже раніше видало було чотири марки (Св. Почаївська Лавра, Король Данило, Острозька Біблія і герб Волині) та окремо пропам'ятну коперту з портретом кн. К. Острозького, роботи малярки М. Онуфрійчук.

Українські філятелісти можуть подякувати Т-ву „Волинь" і його голові І. Онуфрійчукові. Збірки пропам'ятних марок України збільшилися знову і то марками з рідкісною волинською тематикою.

Медаля за марки України

Услід за осіннім успіхом українських колекціонерів-філятелістів Івана Кінасевича (золота медаля, золота чаша і золота плякета за марки Української Держави) та Богдана Душенчука (срібна медаля, срібна чаша і срібна плякета за марки Підпільної Пошти України) на Виставці Марок і Грошей, що влаштував Вінніпеґський Філятелістичний Клюб 13 і 14 листопада 1971 в найкращому Марлборо-Готелі, віднотовуємо черговий наш успіх з тієї ділянки: Іван Кінасевич, власник крамниці краму „Арфа" (615 Селкирк Евню, Вінніпеґ) та чи найбільшої у Вінніпеґу збірки марок і банкнотів Української Держави, взяв ще участь у 44-ій Виставі Королівського Філятелістичного Т-ва що під аспектом цього високої марки об'єднання відбувалася в Едмонтоні від 6 до 8 липня 1972. Серед 88-ох учасників вистави, до яких були поставлені дуже високі вимоги І. Кінасевич запрезентував свою незвичайної вартости та зразково оформлену збірку марок Української Держави рр. 1917-23 і був за неї нагороджений однією з 20-ти бронзових медаль, признаваних вельми суворим жюрі за найкращі експонати (крім них були ще тільки 1 золота і 10 срібних медаль за канадійську та англійську імперіяльну і коммонвелтську тематику) Презентація марок України пройшла з повним успіхом, десятки виставців і сотки відвідувачів оглядали її зі здивуванням, філятелістична преса Канади відзначила черговий осяг нашого збирача, м. ін. члена Клюбу Українських Колекціонерів у Вінніпеґу.

А. К.

В Австралії приготовляють збірку українських поезій англійською мовою

Мельбурн, Австралія (Б. О.). — Австралійський поет і перекладач Р. Моррісон з Південної Австралії закінчує переклади поезій українських поетів, що живуть в Австралії. Він має намір видети книжку перекладів — біля сорока поезій, всього кращого, що написали українські поети в Австралії, або ті, що жили на цьому континенті. Р. Моррісон уже переклав вісім поезій В. Онуфрієнка, по кілька поезій О. Чорнобицької, Зої Когут, Д. Нитченка, І. Стоцького, Т. Волошки, К. Рошко. В пляні — переклади поезій Володимира Віляєва, що жив в Австралії в 1950-их роках. Р. Моррісон — відомий своїми перекладами поезій з французької, еспанської та російської мов. Він також автор збірки власних поезій. Видавши в минулому році в видавництві Гавтгорн Пресс у Мельбурні збірку поезій „Російські поети в Австралії", Р. Моррісон зацікавився українською мовою й став її вивчати. Переклади українських поезій на англійську мову дуже близькі до оригіналу, в більшості збережений розмір оригіналу. Р. Моррісон має намір видати збірку перекладів з української мови в тому ж видавництві, в якому було видано переклади з російської мови, - Гавтгорн Пресс у Мельбурні.

ПРЕМ'ЄР БАНҐЛАДЕШУ МУДЖІБУР РАХМАН ВИМАГАЄ, що Пакістан мусить спершу визнати Банґладеш, як суверенну державу, а тоді, він, Рахман, готов стрінутися з пакістанським президентом Зульфікаром Алі Бутто, як рівний з рівним. Бутто хоче іншої черговости: спершу його зустріч з Рахманом, після якої Пакістан визнає Банґладеш. Індія хоче згоди між Пакістаном і Банґладешом, без якої вона мусить тримати у себе і годувати 80.000 пакістанських воєнних полонених.

Оселя „Київ" ОДУМ

Виховно - відпочинкові табори

Кожного року на Оселі ОДУМ-у „Київ" влаштовуються літні табори для юних одумівців. Мета цих таборів виховно-відпочинкового характеру, про що дбає Головна Виховна Рада ОДУМ-у.

Програма таборового дня поділяється на дві частини: гутірки — зайняття і відпочинок — розваги. День праці для Команди починається від 7-ої год. ранку і закінчується дуже часто після півночі. Для таборовиків початок дня 7.30 рано: вставання, руханка, підготова до підняття прапорів, молитви й сніданку. Повернувшись до табору — прибирання, готування до інспекції, пізніше практичні зайняття, спів, купання з водними грами, обід і відпочинок. Після цього або коротка мандрівка - прогулька, або зайняття з піонерки, вивчення природи, першої допомоги, роди,, першої допомоги, спорт, вільне купання. Команда намагається заохочувати таборовиків говорити лише українською мовою. Праця ця, як кожний з нас знає, не легка. Після вечері — гри або гутірки на виховні чи українознавчі теми. Це вже відбувається після зняття прапорів і вечірньої молитви. В дощову погоду ручні роботи мають першенство. 9-та год. вечора — „ніч вже йде . . . " і 10-та год — нічна тиша. Але не завжди легко вдається команді заспокоїти молодечу буйність.

Обов'язки комендантa одумівських таборів „Хортиця" цього року виконували І. Павленко, Ю. Іхтіяров, п-і Т. Погуляй, О. Шевченко і Віктор Григоренко. Перших три тижні бунчужним був П. Ткачук з Філядельфії, після нього цей обов'язок виконував А. Поліщук з Лейквуд, Н. Джерзі. Бунчужною — писарем перші 4 тижні була Ліда Тарасенко з Чикаго, пізніше Оля Цихмістро з Монтреалю. Виховниками протягом сезону були: Галя Радюк (Монтреаль), Галя Гайова (Міннеаполіс), Оля Нагорна (Пассейк) Оля Дубас (Пассейк) Дмитро Якута (Торонто), Вол. Гладун (Ірвінгтон), Павло Гурський (Філядельфія).

Відвідини

В другому тижні таборування Одумівку відвідали група сумівців, які перебували на своїй оселі в таборі, яких 15 миль від Одумівки. Сумівці приїхали в одностроях і їх зустрічали уніформовані одумівці. Після офіційної частини зустрічі молодь проводила час у спортових змаганнях, або вільно ознайомлюючися одні з одними. Програма цього дня була присвячена зустрічі молоді.

В четвер 20-го липня 1972 р. юні одумівці відвідали Пластову оселю „Вовча Тропа", на якій в той час проводилися два табори пластунів і пластунок. Про зустріч домовилися взаємно три дні наперед. Адміністрація оселі прийняла одумівців щиро й тепло.

Інші події

З нагоди офіційного відкриття літнього сезону на оселі „Київ" відбувся фестиваль Юного ОДУМ-у. Взяли участь юні одумівці і молодь з найближчих філій: Ірвінгтону, Трентону, Сомерсету. З Трентону виступила група танцюристів, виконуючи групово і сольово кілька танців під проводом І. Гуцці. А. Омельченко з Ірвінгтону виконав на акордеоні кілька пісень. З Сомерсету виступила група юних бандуристів, яка під проводом проф. Р. Левицького виконала кілька укр. пісень. Фестиваль відкрив голова ГВР ОДУМ-у у ЗСА Ю. Іхтіяров, привітавши юних учасників і глядачів - гостей, які своїми оплесками пізніше дякували виконавцям за їхню працю.

Друга подія — це зустріч шеровців — фундаторів Оселі. Ця зустріч проходила у формі спільної вечері, на якій, крім промов, була мистецька частина. Невтомний голова Оселі Є. Кольман відкрив і провадив, сказавши його словами, „цим чарівним вечором". І дійсно учасники були по вінця задоволені. Мистецька частина складалася з виступу юних одумівців-таборян, які проспівали дві пісні. Бандура завжди очаровує душу. Група бандуристів з Філядельфії з групою хористів під проводом любителя і знавця музики, спеціяльно бандури П. Гурського, чарували присутніх. На завершення жіночий хор „Горлиця" з Ірвінгтону під диригентурою Пташинського заливав залю дзвінкими голосами. Присутні виявляючи своє задоволення примусили їх співати ще кілька пісень понадпрограмово.

Розбудова

Управа Оселі вкладає багато своєї енергії й грошей у розбудову й покращання Оселі. Спеціяльну увагу треба звернути на вперту працю всіх членів Управи, а особливо голову Є. Кальмана та фінансового секретаря С. Євсевського. Кожного року, а спеціяльно цього в дитячому таборі було не лише переповнення, але певна кількість таборовиків мусіли на нічліг іти до будинків оселі. Розв'язка — розбудувати табір. Управа Оселі ще весною почала будувати ще один барак для таборян. Члени Управи й гості, приїхавши на Оселю, замість відпочивати невтомно працювали біля будови. Барак має бути закінченим до Дня Праці. Дякуючи допомозі добродія й прихильника ОДУМ-у пана Олексія Воскобійника, буде також можливість встаткувати барак ліжками й матрацами. З уваги на невідкличну потребу житлового приміщення для таборян, будова церкви на оселі — дещо сповільнена. Не вистарчає людей і фінансів, а оселя не в змозі наймати контрактора.

Поглядом у майбутнє

Шість років існування оселі доказали її важливість. Кількість дітей - таборовиків збільшується. І тому виникає потреба кращого стану Оселі, хоч фінансовий стан дуже незадовільний. Громадянство, на жаль, не спішиться зі своїми пожертвами. Розпоряджаючися дуже економно своїми ресурсами, Управа оселі плянує якнайскоріше закінчити будову укр. православної церкви. Плянується приступити до будови великої залі, в якій молодь могла б свобідно проводити свій вільний час літнього сезону у формі забав, культурно-мистецьких вечорів і інших розваг. Є невідклична потреба побудови різного роду спортових майданів. Це частина того що вже сьогодні вимагає табір Юного ОДУМ-у „Хортиця". Але на цьому зупинятися не можна. Будинки (житлові) на оселі вимагають покращання, направ або цілковитого обновлення, щоб дати гостям якнайкращі вигоди під час відпочинку. Це вимагає багато енергії, праці, фінансів. Багато вже було б зроблено, якби наше громадянство ретельніше дбало про майбутність нашої молоді і не лише приїздило пасивно відвідувати та подивитися й потішитися, як діти проводять свій час, але також і вложило свою реальну лепту у формі пожертви.

О. Шевченко

МЕНОР ДЖУНІЮР КОЛЕДЖ...

(Закінчення з 1-ої стор.)

ще й досі не збагнули величезної вартости цієї своєї вищої школи і не всі з неї користають. Менор Джуніор Коледж випустив за 25 років свого існування понад дві тисячі вихованих і освічених дівчат, більшість з них продовжували свої студії та здобули повні дипломи, деякі з них сьогодні вже самі є професорами коледжів, а інші, після дворічних студій в Менор Джуніор Коледжі, зайняли відповідальні становища в професійному, економічному та виховному житті країни. Менор Джуніор Коледж є акредитованою неповною високою школою і студії в ньому тривають два роки. Проф. д-р Р. Максимович, з'ясовуючи найближчі завдання Коледжу та бажаючи йому їх здійснення, назвав ці завдання: сплатити заборгованість, яка ще існує на приміщеннях, поширити навчання на повних університетських чотири роки та заповнити його студентками-українками, чого всі щиро прагнуть і до чого змагають. Зворушливі були виступи деяких вдячних батьків студенток українок і не-українок, які висловлювали свою вдячність Коледжові та Сестрам Василіянкам за виховання та виведення в люди їхніх дочок. Деякі цю свою вдячність виявили також ділом — навіть чотиро-циферною пожертвою на цілі Коледжу. Український Народний Союз на цьому Ювілейному Бенкеті репрезентував головний радний та асистент шефа організаційного відділу Степан Гавриш, а Український Конгресовий Комітет Америки заступав д-р Микола Ценко.

НЮ-ЙОРКСЬКА ПОЛІЦІЯ ЗААРЕШТУВАЛА 19-літнього Р. Ендерсона, обвинуваченого у вбивстві поліцаїв, приналежного до терористичної групи, так званої Чорної Визвольної Армії. Ті люди винні в смерті кількох поліцаїв у Ню Йорку та в інших нападах. При одному з них, Р. Кастері, застріленому поліцією, знайшли револьвер вбитого поліцая Лорі.

ПОДЯКА

У березні ц. р. під час моєї важкої недуги й операції серця у St. Vincent Hospital в Ню Йорку, я зазнала стільки добра, ввічливости, щирого відношення та духової піддержки від наших отців-душпастирів, моєї рідні, товаришок, ближчих і дальших знайомих, що сьогодні хочу хоча короткими словами подякувати усім тим, які не забули мене у днях важкої недуги, а піддержували мене духово, чи відвідуючи мене у лікарні чи пересилаючи мені листи і квіти, чи довідуючися телефонічно про стан мого здоров'я.

Ніколи не забуду і не зможу віддячитися всім тим, які добровільно запропонували та віддали свою кров необхідну для операції.

Найщирішу подяку складаю оо. Василіянам в Ню Йорку, пароховi і ігуменові о. д-рові Володимирові Гавличеві та о. д-рові Венедиктові Сотикові за відслуження Божественних Літургій на мою інтенцію і за відвідини, які кожного разу були для мене джерелом духової піддержки під час моєї недуги.

Щиро дякую нашим добрим сестрам Василіянкам, сестрі Наталії, сестрі Йоакимі і сестрі Вінкентії за молитви і віддання крови.

Зокрема щиро дякую д-рові Юліянові Гносві за його дуже дбайливу і безкорисну опіку, як під час моєї важкої недуги, так і впродовж моєї реконвалесценції.

Сердечно дякую членкиням 64-го Відділу СУА в Ню Йорку за молитви, квіти, часті відвідини, які скріплювали мене морально і давали можність подолати мені важку недугу.

А не маючи можности зокрема усім подякувати, ще раз складаю подяку усім загально та прошу Всевишнього, щоб їх усіх нагородив своєю ласкою за їхнє так сердечне, щире і повне духової і моральної піддержки відношення до мене, під час моєї недуги.

На кінець не можу поминути і скласти поіменну подяку моїм Дорогим Стефі Салдан, Ірені Щербанюк, Оксані Приплесь та Нусі Осадці, які мною спеціяльно турбувалися та щодня особисто чи телефонічно питали про стан мого здоров'я. Всім ще раз щире спасибі.

КІРІ СКОРОБОГАТА

Ню Йорк, вересень 1972 р.

Українка дістала 3 000 долярів для продовження студій

Ратерфорд, Н. Дж. — Мати трьох малих дітей і студентка Фарлі Дікінсон університету Ірена Матейко одержала стипендію 3 000 долярів від того університету для продовження студій з біології, для здобуття звання бакалявра, а потім і доктората. Колишня жителька Джерзі Сіті, де вона була членом СУМА, вона далі утримує зв'язок із українською громадою в Джерзі Сіті та в Пассейку. Випускниця української католицької школи св. Петра й Павла в Джерзі Сіті та Менор Джуніор Коледжу в Дженкінтавні, Па., 26-річна Ірена Матейко в 1968 р. успішно закінчила студії в ґвіннед Мерсі Коледжі і недавно закінчила Фарлей Дікінсон університет. Її чоловік Микола Матейко працює в Байоні при Фарлі Дікінсон університеті. У Менор Джуніор Коледжі Ірена Матейко була на почесній студентській листі, повністю опанувала там українську мову, була членом Українського Клюбу. Вся родина з дітьми належать до УНСоюзу, 70 Відділ. Батьки Ірени Матейко живуть у Берґені, вони є власниками м'ясарні „Европа" у Джерзі Сіті й відомі своєю жертвенністю та активністю серед української громади. Вони мають ще двох молодших дочок, Брониславу і Петрусю, які також студіюють.

Ірена Матейко

У ЗСА вчаться у всіх школах понад 60 мільйонів осіб

Вашинґтон. — У всій системі американського шкільництва, від садочків і перших кляс початкової школи до кінцевих курсів коледжів та університетів, вчаться тепер 60 мільйонів 400 000 осіб, приблизно на пів відсотка більше, чим у минулому році. Кількість дітей, які вперше прийшли з матерями до дитячих садочків і подібних закладів для малечі, навіть частково зменшилася, бо в країні спадає кількість народжень завдяки превентивним, запобіжним засобам та відповідній пропаґанді. У минулих роках університети й коледжі терпіли від нестачі місць для нових студентів, тепер відбувається зворотний процес. До вищих навчальних закладів ЗСА належать тепер трохи більше, як 9 мільйонів студентів. У цьому навчальному році, 1972 - 1973 на потреби всіх шкіл буде видана із федеральної, стейтових і міських кас велетенська сума в 90.5 мільярда долярів.

Пожертвувано 9 мільйонів долярів за 20 годин

Голливуд. — Відомий кіноактор-комік Джеррі - Луїс впродовж тільки 20 годин зібрав 9 мільйонів долярів. Під час Дня Праці Д. Луїс виступив через телевізію із закликом, щоб люди жертвували на користь Американської Асоціяції для боротьби проти мускулярної атрофії — заникання мускулів, коли людина поволі стає калікою. Хвороба ще недостатньо вивчена, її студіюють та допомагають таким хворим у 106 лікарнях, де лікують таких хворих безкоштовно. Впродовж 20 годин Джеррі Луїс був об'єктом „телефонічного обстрілювання": він зібрав понад 9 мільйонів долярів ґотівкою та зобов'язаннями, і всю ту суму передав у розпорядження Асоціяції для боротьби проти мускулярної атрофії.

Відбудеться дев'ята конвенція Американської Польонії

(Закінчення з 1-ої стор.)

пеки і тому є потрібним, щоб Польонія свою політику спирала на „науковій базі", влаштовуючи постійні наукові конференції з участю польських спеціялістів в окремих ділянках для з'ясовування окремих проблем і уточнення плянів поточної діяльности.

Коли йдеться про найближчі завдання перед Польонією, то в оцінці її президента найважливішим є максимальне використання по лінії польського національного інтересу роковин Коперника, символу „вкладу польського генія у розвиток науки у світі". Крім того поляки повинні подбати про те, щоб забезпечити згадки у американських шкільних історичних підручниках про участь і вклад поляків в американське життя. Мова йде, зокрема, про Костюшка, Пуласького, Крижановського і інших.

Американська Польонія має в проєкті активно причинитися до відбудови Королівського замку у Варшаві, а також „утривалення пам'яті жертв Катиня". Окрему увагу цьогорічна конвенція Польонії присвятить справі засобів масової комунікації та їх максимального використання, бо без цього „Зорганізована Польонія не могтиме діяти".

Історія України в образках

З кожним роком педагогічний світ удосконалює методу навчання історії, мови та інших предметів. Недавно появилася нова й цікава метода навчання п.н.: „Історія України в образках" (ІУВО), приготовану довголітнім педагогом Іваном Струком. Цю Історію висвітлюється при помочі кольорових прозірок і проєктора в супроводі магнетофонної стрічки.

Ця метода має далекосяжне значення, бо шкільна молодь запізнається з історичними постатями і подіями України з допомогою кольорових образків, які проєктор кидає на екран і голосу диктора, який подає короткі пояснення для кожної прозірки. Тим способом молодь запам'ятовує історію України на довший час.

ІУВО — це сконденсована історія України від найдавніших до найновіших часів. Вона є написана українською і англійською мовами і складається з 77 прозірок, підручника з короткими поясненнями для кожної прозірки і стрічки, на якій є записана ця історія.

Оповідання для кожної прозірки так в підручнику як і на стрічці є короткі, ясні і легко зрозумілі. Виклад ІУВО при допомозі касетки чи стрічки триває около одної години. Крім цього учитель може викладати чи ілюструвати кожну добу чи подію України зокрема. Ця зорово-слухова метода не втомлює учеників ані учителя, бо виклад цієї історії є цікавий і не довгий. Знову вербальний виклад ІУВО без стрічки триває около півтора години.

Педагоги, як: д-р Ю. Мачук, д-р Гр. Лужницький, д-р С. Горак, д-р Е. Жарський, голова ШРади при УККА, КУК з осідком у Вінніпеґу, професор Марія Фляк, колишня голова ШРади в Едмонтоні, і учителі з Америки і Канади прихильно поставилися до цієї нової методи навчання історії України. Вони уважають, що ІУВО треба впровадити по цілоденних школах, Школах Українознавства і молодечих організаціях.

На окрему увагу заслуговує уряд провінції Манітоби, а саме його департамент молоді і виховання у Вінніпеґу, який дуже гарно висловився про ІУВО і магнетофонну стрічку. Д-р Б. Білаш, голова Редакційної Колеґії підручників для навчання мов і асистент координатор при державних школах у Вінніпеґу також признав, що ІУВО є добре записана на стрічці. Крім того він повідомив автора, що „Історія України в образках" буде зареєстрована в обіжнику департаменту молоді і виховання і подана до відома учителям у „Рідній Школі", який є органом КВОР-у.

Згаданий департамент молоді і виховання не тільки виставив гарне свідоцтво про ІУВО, але й закупив цілий комплект цієї Історії. Позатим цю працю закупив КУК, ШРада в Едмонтоні — Альберта, Т-во Українських Учителів Саскачевану і приватні особи в Канаді. Дуже цікавим явищем є, що проф. Марія Фляк і п-і Д. Бродгед з Гамільтону зробили велику популяризацію ІУВО серед учителів і громади Канади.

В Америці закупили комплект цієї історії Борд оф Паблік Еджукейшен у Філядельфії, Український Робітничий Союз, Школи Українознавства в Боффало і Каліфорнії та інші школи.

Молодечі організації повинні поцікавитися цією зорово-слуховою методою навчання історії. Праця ІУВО англійською мовою надається для студентів і охочих запізнати чужинців з історією України. Тим самим вони можуть багато причинитися до спростовування невірних вістей про Україну. Позатим ІУВО надається дуже добре для батьків, які далеко мешкають від українського середовища і українських шкіл. При допомозі цієї цікаво приготованої праці вони можуть запізнати своїх дітей з історією України. Звукозапис-стрічка і кольорові прозірки сповнять ролю домашнього вчителя.

За ближчими інформаціями звертатися на адресу:

Ivan Struk, 1410 Linden Ave., Philadelphia, Pa. 19141 УАВ. (215) — Day — 1256

ПЕРЕД З'ЇЗДОМ ЖУРНАЛІСТІВ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

проблему дуже песимістично і вважає її питанням бути-не-бути української преси, інші не бачать ніякої загрози, щоб не стало молодих освічених людей в ЗСА й Канаді, які з своїм знанням української літературної мови могли б редаґувати українські газети. Це добре, що є розбіжність думок, але сама проблема існує. Вона знайшла відгук в резолюціях обох наших перших З'їздів. На першому З'їзді рекомендовано створити референтуру „молодого журналістичного нарибку" при СУЖА. Цієї поради не зреалізовано. Прірва між ґенераціями — „дженерейшен ґеп" — на яку нарікають провідники американського й канадійського суспільства і яка проявляється в усіх вільних суспільствах, існує також у світі української преси й серед українських журналістів. Коли кожний з попередніх двох наших З'їздів ставав подією в загальногромадському нашому житті, підносив поваґу нашого журналістичного стану й притягав увагу до української журналістики наших молодих талановитих людей, то й цей третій З'їзд має за завдання ще поважніше призадуматися над цією проблемою і причинитись до засипування згаданої „прірви" між старшою та молодою ґенераціями українських журналістів.

Великі держави з традиціями своєї дипломатії і розгалуженою сіттю своїх амбасад і консулятів стверджують, що ніякі дипломатичні ноти й протоколи не віддають такої прислуги, як „персональна дипломатія" — безпосередні зустрічі державних мужів. З'їзди членів різних станових організацій, які є наполовину діловою конференцією, наполовину товариською імпрезою, діють куди більше і краще за всю організаційну кореспонденцію і всякі комунікати та обіжники. Обидва наші попередні з'їзди виявили, що українські журналісти в масі — зрілі громадяни-професіоналісти, які вміють культурно і спокійно дебатувати, полемізувати й доходити до спільних компромісових висновків. Обидва перші З'їзди доказали, що наші колеґи з різних областей України, різних політичних партій і віровизнань, мають таки сильне відчування спільности, що її дає одна професія. Бо в журналістиці, як і в суспільному та державному житті, існують проблемми і практичні завдання, які стоять понад чи поза політичними світоглядами чи віровизнаннями. Не маємо найменших сумнівів, що цей новий З'їзд українських журналістів Америки і Канади проходитиме в такій самій дружній і діловій та товариській атмосфері доброзичливої співпраці і толеранції, у спільному сантименті до спільної професії.

(„Український Журналіст")

„ГОРОДЕНКА"

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ше 800 залишилося в живих.

Нарешті почався німецький відступ. Враз з німцями відступали і власовці, які вбивали по таборах жидів. Рештки жидів громадилися в Товстому. Німецький оберляйтенант, керівник фільварку, поставив своїх вояків, щоб охороняли жидів.

Власовці застрашували довколишніх селян, щоб не переховували жидів і помагали їх винищувати, бо, мовляв, як прийдуть большевики, то жиди підуть з ними проти селян. На жаль, ця аґітація власовців мала подекуди успіх.

Невеличка горстка жидів замешкала в Товстому у двох бараках недалеко шляху. Нам було страшно, бо німців у місті вже не було, і нас охороняла лише українська поліція. По якомусь часі, коли наблизилась большевицька армія, повтікала і поліція, залишаючи нас самих.

Через кілька годин після того ввійшла в місто совєтська розвідка з трьома танками. Наші хлопці вибігли їм назустріч, а большевики, гадаючи, що це „бандити", наказали їм піднести руки догори. Коли хлопці пояснили, що вони жиди, большевики не повірили. Вони казали, що йдуть аж з-під Сталінграду і ще ніде не зустріли ні одного жида.

БРИТІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЕДВАРД ГІТ ПРИБУВ з відвідинами до Токіо. Головні теми нарад: пляноване визнання Японією Пекіну та можливість посилення японського експорту до 10-ти країн Економічної Европейської Спільноти.

СПОРТ

ЮНЬЙОРИ „ЛЬВОВА" ЗНОВУ „АБСОЛЮТНІ"

Клівленд, Огайо. — Четвертий рік підряд найстарші юньйори УАСК „Львів" - Клівленд є футбольними чемпіонами Лейк Ірі Сакер Ліґ у своїй клясі. В 1969 і 1970 рр. гри проходили в одній групі — перше місце в кінцевому показнику рівнялося чемпіонатові.

Починаючи з минулого року, змагання в цій клясі проходять у двох групах. Першуни обидвох груп відбувають рішальну розгру за звання абсолютного чемпіона цілої кляси. Тоді (1971-го р.) „Львів" здобув першенство своєї групи, але в фіналі програв 0:2 проти Бродвею Гайтс, отже, був тільки чемпіоном групи.

Цього року „львов'янни", здобувши перше місце своєї групи (пункти 33:5, ворота 59:11) у фіналі ґолями Романа Губача зламали 2:0 італійців і відвоювали своє традиційне звання абсолютного чемпіона ліґи а, практично беручи, стейту Огайо.

Кредит за успіх належиться у першій мірі відданому провідникові й тренерові дружини — інж. Андріянові Шепаровичу. Це й підкреслив комішенер Огайо Стейт Сакер Ліґ словами: „Українці грали інтеліґентніший футбол. Кожний змагун виконував точно доручення свого тренера, якого працю явно видно..."

Як далеко йде посвята молодого тренера для „своїх хлопців", це доказує м. ін. факт, що на вікенд Меморіял Дей він возив своїх підкомандних на прогульку - турнір у метрополітальну округу (а звідти, зі Сходу ЗСА, досі, з уваги на „фінансові труднощі", не показалася ніодна футбольна дружина на чемпіонатах Спортової Централі Америки й Канади...).

Безпосередня заслуга на грищі — очевидно змагунів. Кожний на своєму місці, причинився до повного успіху дружини. Із стрільців, Роман Губач здобув 17 воріт, Олександер Росул 14, Юрко Семенюк, Фліс і Горе по 4, Гейбел 8, Тарас Гурко 6, Михайло Губач та Іван Коломисць по 2. Провідник-тренер має завваження до батьків, родин цих же змагунів і спортової громади: чому на змаганнях наших надійних юньйорів не приходить навіть... десяте роглядачів.

Коли змагання найстарших юньйорів уже закінчені (щоб змагуни могли бути до диспозиції середньошкільних і високошкільних дружин), інші юньйорські кляси мають ще по півтузеня змагань — а дорослі дружини щойно починають другу (осінню) рунду.

Юньйори кляси Б. під проводом Івана Гамуляка відбули дотепер 11 змагань і, з пунктами 13:9 та воротами 40:16, займають третє на всіх 6 дружин місце в показнику. Резерва цієї кляси мала замало змагунів.

На передостанньому, сьомому місці знаходиться теж наймолодша дружина „Львова", кляси „Сі", але аванс на один щабель і пункти 8:16, у порівнянні з минулим роком говорять про поступ.

Вже вісім років існує в Клівленді юньйорська ліґа — проте репрезентативна доросла дружина „Львова" користати з того не має. На змагунів чатують шкільні й університетські дружини, які на час шкільного року забирають їх (як своїх!..), дають їм забезпечення проти випадків та інші вигоди (стипендії в коледжах) і... забороняють грати в позашкільних клюбах. Цього осіннього сезону „Львів" таким робом тратить до півтора десятка змагунів — очевидно, найкращих... Чи дивниця, що доросла дружина „Львова", з пунктовим доробком 3:15, опинилася над пропастю деградації, а її резерву (пункти 10:8) прийдеться латати молодшими змагунами юньйорів А..."

Очевидно, колись прийде кінець науці — студіям. Але скільки змагунів-студентів за той час порвуть із футболом — скільки залишить Клівленд!?...

Однак дорослі дружини починають осінню рунду. Для регулярної армії Івана Жиґи ціллю є зберегти приналежність до Мейджор Дивізії, а для резервістів, яких тимчасово веде інж. А. Шепарович — вийти на чолове місце в показнику.

О. Га.

П. С.

Отже, в міжчасі осінній сезон почався. Доросла дружина „Львова" стрілами Сантоса й Рамоса здобула дві точки й перемогу 2:0 над Джермен Американс, резерви цих самих дружин закінчили зустріч вислідом 4:0 для українців, для яких ворота здобули Роман Губач 2, Василів і Макогін.

Юньйорська дружина Б — 3:1 Норт Роялтон. Наші найменші („Сі" перемогою 2:0 взяли два пункти у Волтон Гілс і в такому самому відношенні програли проти Донав Швабен.

О. Г.

ПОЧАТОК ОСІННЬОГО СЕЗОНУ

Вища Дивізія: Леви — Аврора-Кікерс 4:1 (2:0).
Резерви: Леви — Аврора-Кікерс 12:5.
Доріст: Леви — Ґрін-Вайт 1:1.
Перша Дивізія: Крила — Таннерс 1:3.

Чикаго, Ілліной — У неділю, 10-го вересня почався осінній футбольний сезон за першість дивізії Національної Футбольної Ліґи Чікаго. Перша футбольна дружина й резерва стрінулися в перших змаганнях осіннього сезону з новиком Вищої Дивізії групи Червоні з Аврора Кікерс в Гансон парку і здобули свої перші точки.

Перша футбольна дружина УАСТ „Леви", граючи на великому стадіоні Гансон парку, дещо розчарувала своїх симпатиків тому, що вона хоча сильно переважала Кікерсів з Авророю, Ілліной протягом 90-ох хвилин лише перемогла їх рахунком 4:1. У весняному сезоні у неділю, 18-го червня розгромила наша перша дружина цю саму дружину на їхній власній площі в Аврора, Ілліной з рахунком 12:1 й тому вислід 4:1 є заскромний для дружини УАСТ „Леви". Дружина Левів виступила до перших змагань осіннього сезону в ослабленому складі без стандартного воротаря Ореста Банаха й без середущого помічника Миколи Крата, які були контужені в змаганнях Америка - Мехіко та без Роя й молодого Лецюка в атаці. Одначе оборона Левів дала собі легко раду зі слабим противником, лиш атака Левів грала надто слабо стріляла по воротах Аврори. Доказом великої переваги Левів над Кікерсами було відношення наріжних стрілів 11:0, з яких ані один м'яч не впав у сітку противника.

Ворота для Левів стріляли Євген Андрущишин 1:0 в 15-ій хвилині з подачі Ноги, Ґрін 2:0 в 40-ій хвилині з карного копу з одинадцятки, знову Ґрін 3:0 в 70-ій хвилині з карного за фаль на нозі на карному полі і Шлапак 4:0 в 72-ій хвилині з подачі Ґріна. Найбільший суперник Левів греки Олімпікс втратив одну точку до Кікерсів 1:1 й наша дружина веде в табелі одною точкою перед греками 15:3, ворота 31:6, а Олімпікс з відношенням точок 14:4, а воріт 32:12; є на другому місці Вищої Дивізії групи Червоні Національної Футбольної Ліґи Чікаго. Склад першої дружини Левів: Томашевський, Євген Мишалів, Капусбський, Кінка, Аріяс, Круг, Шліятер, Андрущишин, Шлапак, Ґрін і Нога. Резерва Левів, підсилена Еліяшевським, Підковировим, Яворським і Стефаном Дижурком пімстилися над резервою Аврора Кікерс за весняну поразку 4:7, перемігши їх рахунком 12:5. Ворота для нашої резерви стріляли: Анатоль Яворський 5, Стефан Дижурко 2, Підковирів 2, Іванюк 2 і Лятус 1. Склад резерви: Мартинович, Дудка, Еліяшевський, Підковирів, Шимавський, Дижурко, Лоско, Лятус, Яворський, Гординський і Іванюк.

Доріст Левів втратив одну точку до доросту німецької дружини Ґрін-Вайт, зремісувавши 1:1 одинокі ворота для Левинян стрілив Ґрунвальд.

Сумівські Крила, які грають в Першій Дивізії групи Червоні Національної Футбольної Ліґи Чикаго, втратили дві точки до мехіканської дружини Таннерс 1:3 з Першої Дивізії групи Сині. Єдині ворота для СК СУМА Крила стрілив Олесь Стрільчук.

Петро Головатий

Переїзд підземкою з Ню Йорку до Ню Джерзі може бути підвищене до 75 центів

Ню Йорк. — П. Гофман, керівник Транспортового Управління „Порт Оторіті", повідомив, що вже заплянавано підвищити переїздну оплату підземною залізницею „тюбом" з Нюйорку до Ню Джерзі, до таких міст, як Джерзі Сити й Нюарк, із 30 центів в одну сторону до 70, а можливо й до 75 центів. Підвищення оплати за переїзд обов'язково відбудеться, тому що ця залізниця доплачує тепер 52 центи за кожного пасажира за один переїзд, і її дефіцит за останні 10 років досягнув 82 мільйонів долярів. Питання лише в тому, чи підняти ціну відразу, чи підвищувати її поступово, щоб пасажири „привикали". Підвищення переїзду має бути затверджене губернаторами Ню Йоркського і Ню Джерзького стейтів, де проходить „тюб". Цією залізницею щоденно їдуть на працю багато десятків тисяч людей до Ню Йорку і з Ню Йорку до Ню Джерзі. Гофман є за тим, що переїзд в одну сторону підвищити відразу до 75 центів.

10-ЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Канберра. — У Сіднеї, в Лідкомбі Театральна Секція під керівництвом реж. Клавдії Вольф поставила п'єсу В. Чубатого, трагедію „Воскресіння". Вистава одночасно була відзначенням 10-літньої праці того театру. Актори грали так, що, як писала газета „Українець в Австралії" ч. 15/1972, „не в одного з глядачів покотилась сльоза". Керівники української громади й Народного Дому піднесли режисерові театру-ювілята квіти, а всім акторам — святкового торта по виставі.

ТАРЗАН, Ч. 6811, Сумніви щодо вимінного торгу худобою за жінок

TARZAN IS SKEPTICAL OF CHIEF ULI'S SCHEME, BUT AGREES TO FLY ULI TO A CONFERENCE WITH THE TUPELO CHIEF.
WHY YOU NOT HAPPY, TARZAN? KIKI WARRIORS HAVE MANY, MANY CATTLE AND HOGS - MUST HAVE WIVES! TUPELOS HAVE MANY-TOO MANY-WOMEN - NO CATTLE, NO HOGS...
IF TUPELOS TRADE WOMEN FOR KIKI CATTLE AND HOGS, WE HAVE BIG SUCCESS! WE STOP KIKI-TUPELO WAR!
I'LL AGREE, CHIEF ULI, ONLY IF TUPELO WOMEN WANT KIKI HUSBANDS...
AND I'M BETTING - THEY WON'T!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Тарзан ставиться скептично до проєкту вождя Улі, але погоджується завезти Улі на конференцію з вождем тупелів.

Чому ти не тішишся, Тарзане? Воїни кікі мають багато-багато рогатої худоби і свиней — і мусять мати жінок! Тупелі мають багато-багато жінок, але не мають ані рогатої худоби ані свиней...

Якщо тупелі виміняють жінок за рогату худобу і свиней кіків, то будемо мати великий успіх! Ми перешкодимо війні тупелів з кіками!

Погоджуюся, вожде Улі, але якщо жінки тупелів не захочуть мати кіків за своїх чоловіків...

А я піду в заклад, що вони не захочуть!...